

UNICREDIT BANK A.D., BANJA LUKA

**Finansijski izvještaji
za godinu koja je završila
31. decembra 2012. godine**

Sadržaj	Strana
Izvještaj Direktora	2
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	5
Izvještaj nezavisnog revizora akcionarima UniCredit Bank a.d. Banja Luka	6
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	8
Izvještaj o finansijskom položaju	9
Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama	10
Izvještaj o novčanom toku	12
Bilješke uz finansijske izvještaje	13

Izvještaj Direktora

Nadzornom odboru i akcionarima UniCredit Bank a.d., Banja Luka

Poštovani akcionari i poslovni partneri,

U ime Uprave UniCredit Bank a.d. Banja Luka imam veliku čast i zadovoljstvo da vas obavijestim o dostignućima i poslovnim rezultatima ostvarenim u toku 2012. godine, koji su vidljivi u svim ključnim pokazateljima poslovanja.

Banka je uspješno završila 2012. godinu i ostvarila dobit prije oporezivanja u iznosu od 15,4 mln KM, od čega je porez na dobit 1,6 mln KM, a tekuća neto dobit 13,8 mln KM. Ostvarena bruto dobit je veća za 65% u odnosu na prethodnu godinu što jasno pokazuje da je Banka, i pored nepovoljnih uslova poslovanja na BiH tržištu, koji su dodatno otežani produbljivanjem i nastavljanjem dejstva opšte, globalne krize, i u 2012. godini nastavila sa pozitivnim trendovima i dobrim rezultatima započetim u prethodnoj godini.

Značajno je napomenuti da kvalitetan finansijski rezultat nije najvažniji na ljestvici sistema vrijednosti naše banke i UniCredit Grupe kojoj pripadamo, ali je njegovo ostvarivanje nužna pretpostavka za dalji rast i razvoj Banke, te bolji i veći doprinos društvenoj zajednici u kojoj poslujemo.

Kvalitetni finansijski rezultati u 2012. godini ostvareni su poboljšanjem procesa kreditiranja naših klijenata, povećanjem volumena kredita i depozita, a time i ukupne aktive i pasive, kao i njenim efikasnim upravljanjem, te daljom racionalizacijom troškova koja je značajnim dijelom ostvarena i kroz optimizaciju poslovne mreže.

Ukupna aktiva Banke veća je za 208,0 mln KM ili 30% u odnosu na prethodnu godinu, što je najvećim dijelom rezultat povećanja volumena kredita i plasmana klijentima i bankama za 171,0 mln KM ili 30% i povećanja plasmana u hartije od vrijednosti za 8,1 mln KM ili 17%.

Povećanje pasive rezultat je povećanja depozita i uzetih kredita od klijenata i banaka za 179,9 mln KM ili 30% i uplate sredstava za kupovinu akcija IX emisije upućene kvalifikovanom investitoru – UniCredit Bank Austria u iznosu od 15,0 mln KM koja su uticala na povećanje ostalih obaveza za 152% u odnosu na prethodnu godinu.

Tokom 2012. godine Banka je imala snažnu podršku Grupe u raznim segmentima poslovanja, među kojima je i pomenuta dokapitalizacija koja će biti završena do kraja januara 2013. godine.

Poslovanje s fizičkim licima

Iako kreditna aktivnost nije bila tako intenzivna kao u 2011., te je ukupan volumen kreditnog portfolia smanjen za 10 mln KM i u 2012. godini je i dalje postignut rast tržišnog udjela u kreditima što oslikava i cjelokupnu situaciju na tržištu. Uprkos smanjenju kreditnog portfolia ukupni prihodi iz poslovanja sa fizičkim licima su veći nego u prošloj godini prvenstveno zbog dobrog upravljanja eksternim cijenama i maržama, dok su rezervisanja za kreditne gubitke bila niža od budžetiranih veličina. Poslovnu 2012. godinu obilježila je intenzivna aktivnost na prikupljanju depozita, tako da je postignut rast od 15 mln KM prvenstveno u dijelu oročenih depozita.

Uvođenjem novih proizvoda kao što su favorit štednja, premium paket, obročna kartica, i dr. poboljšana je ponuda proizvoda i usluga fizičkim licima, što je rezultiralo povećanjem broja klijenata i otvorenih tekućih računa, te povećanjem broja izdatih kreditnih i debitnih kartica, kao i elektronskog bankarstva u odnosu na 2011. godinu.

U sklopu plana optimizacije poslovne mreže usvojenog početkom 2012. godine a na osnovu procjene efikasnosti rada filijala, zatvorene su 4 agencije i 2 filijale. Navedenim planom je predviđena reorganizacija i relokacija filijala na području grada Banja Luka kojom bi se umjesto 3 agencije sa ograničenom mogućnošću ponude, otvorile 3 filijale kadrovski i organizaciono sposobne da pruže sve vrste proizvoda i usluga, ne samo fizičkim, već i pravnim licima.

Istraživanja zadovoljstva klijenata takođe pokazuju poboljšanja u odnosu na rezultate ostvarene u 2011. godini, te smo u 2012. godini postali lideri na tržištu po pitanju zadovoljstva klijenata.

Korporativno i investiciono bankarstvo (CIB)

Tokom 2012. godine u Republici Srpskoj evidentan je pad industrijske proizvodnje i realnih zarada, uz istovremeno povećanje troškova života, dok je nezaposlenost ostala na nivou prethodne godine, pri čemu je u javnom i uslužnom sektoru zabilježen rast, a u realnom sektoru pad broja zaposlenih.

U navedenim uslovima strategija CIB-a je bila usmjerena na poboljšanje poslovnog odnosa sa ciljanim segmentima tržišta. U fokusu našeg poslovanja bili su klijenti sa najkvalitetnijim pokazateljima poslovanja, zatim najveći uvoznici i izvoznici, te javne institucije i Vlada RS.

Takva strategija Korporativnog bankarstva je rezultirala značajno većim volumenima, kako u dijelu kredita, tako i u dijelu depozita. Na kraju 2012. godine volumen kredita je bio veći za 41 % u odnosu na kraj prethodne godine, dok je volumen depozita u istom periodu porastao za 33 %. Pored toga zabilježen je i veći nivo platnoprometnih transakcija, kao i veći broj korisnika ostalih proizvoda i usluga.

Veća posvećenost ciljanim klijentima je vidljiva i kroz značajno unaprijeđen indeks zadovoljstva klijenata Korporativnog i investicionog bankarstva.

U narednom periodu ćemo, pored fokusa na ranije navedene tržišne segmente, intenzivirati poslovni odnos i sa klijentima koji učestvuju u najvećim projektima u RS. Prednost koju imamo u odnosu na konkurentske banke se zasniva na mladim kadrovima spremnim na usavršavanje vlastitih znanja i vještina, na specijalistička znanja koje možemo prenijeti iz Grupe ali i mogućnostima da u saradnji sa ostalim CIB timovima iz Grupe u Centralno-istočnoj Evropi, učestvujemo u finansiranjima i najvećih projekata.

Upravljanje rizicima

Banka je u 2012. godini ostvarila značajan rast volumena kredita i tako osigurala kontinuitet razvoja i nastavak pozitivnog trenda iz prethodne godine.

Pored toga u 2012. godini došlo je do rasta restrukturiranih i loših plasmana u svim poslovnim segmentima.

Rast ovog dijela portfolia je generisan daljim produbljivanjem i posljedicama ekonomske krize u kojoj se Republika Srpska nalazi u poslednjih nekoliko godina. Segment malih preduzeća je bio posebno pogođen, prije svega zbog nedostatka likvidnosti, ali i ekonomske i finansijske snage da se izbori sa negativnim efektima krize i nemogućnosti da kroz novostvoreni volumen amortizuje negativne efekte.

Za razliku od Segmenta malih preduzeća, Segment korporativnog bankarstva je ostvario značajan rast volumena kredita i na taj način anulirao rast restrukturiranih i loših plasmana i posljedično poboljšao parametre kojima se mjeri kvalitet aktive, dok je Segment porodičnog bankarstva rast restrukturiranih i loših plasmana najvećim dijelom kompenzovao kroz intenzivne aktivnosti naplate.

Ipak, uprkos rastu nekvalitetnih kredita, njihovo učešće u ukupnom portfoliu Banke i dalje je niže u odnosu na bankarski sektor u Republici Srpskoj i u odnosu na prethodnu poslovnu godinu.

Navedeno je rezultat adekvatnog upravljanja cjelokupnim kreditnim procesom i izgrađene risk kulture u prethodnom periodu.

U cilju održanja i daljeg unapređenja kvaliteta, strukture i stabilnosti kreditnog portfolia u narednom periodu, Banka je u tekućoj godini preduzela čitav niz mjera i implementaciju alata kojim će osigurati dalju izgradnju i poboljšanje postojećeg kreditnog procesa. Uspostavljena je i funkcija upravljanja kolateralima koja treba osigurati bolju procjenu kvaliteta instrumenata obezbjeđenja i posljedično prevenciju razvoja loših scenarija sa negativnim efektima na bilans uspjeha Banke.

U području upravljanja tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti došlo je do tehničkih i metodoloških unapređenja u odnosu na prethodnu godinu. Pored razvoja i implementacije tehnika mjerenja ovih rizika u skladu sa dinamikom Grupe, Banka konstantno provodi i aktivnosti na poboljšanju kvaliteta podataka i poslovnih procesa u ovom domenu.

Stalnim unapređenjem sistema upravljanja operativnim rizicima, gubici zbog operativnih rizika su i dalje na niskom nivou u odnosu na prethodne godine i u odnosu na definisani limit operativnih rizika, što je rezultat i poboljšanja internih kontrola, unapređenja procesa kao i prenosa rizika na nosioce osiguranja.

Očekivanja u 2013. godini

Na privredna kretanja i opšti makroekonomski ambijent u Republici Srpskoj i BiH u prethodnim godinama dodatni negativni uticaj imali su nepovoljni globalni trendovi, uzrokovani svjetskom ekonomsko-finansijskom krizom, zbog čega će i 2013. biti još jedna izazovna i teška godina, kako za bankarski sektor, tako i za cjelokupnu ekonomiju a oporavak domaće privrede spor i postepen.

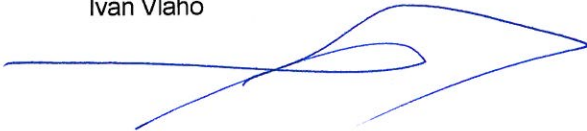
I pored takvog okruženja, imajući u vidu dobru polaznu osnovu, koju čine uspješni poslovni rezultati ostvareni u prethodne dvije godine, očekujemo da ćemo i u 2013. godini održati stabilnost u poslovanju i započete pozitivne trendove u najvažnijim segmentima poslovanja. Ostvarenju ovih ciljeva doprinos će dati i realizacija nekoliko već započetih projekata, koji bi se trebali okončati do kraja 2013. godine, a odnose se na:

- unapređenje poslovnih odnosa sa klijentima u smislu transformacije Banke iz tradicionalnog transakcijskog u moderan finansijski sistem poslovanja u potpunosti orijentisan ka klijentima i
- unapređenje internih procesa i izvještavanja prema domaćim nadležnim institucijama i UniCredit Grupi.

Na samom kraju, želim da se u svoje lično ime i u ime Uprave zahvalim svim zaposlenima UniCredit Bank a.d. Banja Luka, koji su svojom profesionalnošću i predanošću pružili ključni doprinos ostvarivanju odličnih poslovnih rezultata u 2012. godini. Takođe se zahvaljujem našim klijentima i poslovnim partnerima, kao i članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju čija je podrška bila od velikog značaja za naš poslovni uspjeh protekle godine.

Direktor Banke

Ivan Vlaho

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora Banke za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke je dužna za svaku finansijsku godinu pripremiti finansijske izvještaje koji će dati istinit i fer prikaz finansijskog položaja Banke, rezultata njenog poslovanja i novčanog toka za tu godinu u skladu s važećim računovodstvenim standardima, te je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija kako bi se omogućila priprema ovakvih finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima opštu odgovornost za preduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava Banke odgovorna je za odabir računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa zakonskim propisima, te ih dosljedno primjenjivati; donositi razumne i razborite odluke i procjene; i pripremiti finansijske izvještaje na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Banke je odgovorna da Nadzornom odboru podnese godišnje izvještaje Banke zajedno s godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini akcionara na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama 8 do 79 odobreni su za podnošenje Nadzornom odboru na sjednici Uprave Banke održanoj 13. februara 2013. godine, te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

Za i u ime Uprave

Ivan Vlaho
Direktor

Ljubiša Tešić

Izvršni direktor za upravljanje finansijama

Izveštaj nezavisnog revizora akcionarima UniCredit Bank a.d. Banja Luka

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja UniCredit Bank a.d. Banja Luka ("Banka") koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2012., izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama i izvještaj o novčanom toku za tada završenu godinu godinu te sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenjavajućih informacija.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da finansijski izvještaji bez materijalno značajnih pogrešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih grešaka u finansijskim izvještajima, koje mogu nastati kao posljedica prevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola poslovnog subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definisala Uprava, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni te da čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Izveštaj nezavisnog revizora akcionarima UniCredit Bank a.d. Banja Luka (nastavak)

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Banke na 31. decembra 2012. godine, njezinu finansijsku uspješnost i njezine novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

**KPMG B-H d.o.o. za reviziju,
podružnica Banja Luka**

Ovlašteni revizori
Jovana Dučića 13
78 000 Banja Luka
Bosna i Hercegovina

13. februara 2013.

Za i u ime KPMG B-H d.o.o za reviziju:

Manal Bećirbegović
Izvršni direktor

Domagoj Hrkać
Ovlašteni revizor

Broj licence: 3070462100

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu

		2012.	2011.
	<i>Bilješka</i>	‘000 KM	‘000 KM
Prihod od kamata	6	49.959	41.504
Rashod od kamata	7	(10.003)	(9.685)
Neto prihod od kamata		39.956	31.819
Prihod od naknada i provizija	8	13.678	13.237
Rashod od naknada i provizija	9	(1.108)	(981)
Neto prihod od naknada i provizija		12.570	12.256
Neto dobiti od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha te kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	10	183	167
Ostali operativni prihodi		-	26
Neto dobitak od investicijskih hartija od vrijednosti	11	-	35
Ukupni operativni prihodi		52.709	44.303
Troškovi zaposlenih	12	(13.522)	(13.141)
Amortizacija	22,23	(4.476)	(5.915)
Ostali troškovi	13	(10.850)	(10.289)
Ukupno operativni troškovi		(28.848)	(29.345)
Dobit prije umanjenja vrijednosti rezervisanja		23.861	14.958
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	14	(7.135)	(5.541)
Rezervisanje za rizike i troškove	15	(333)	(45)
Gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina i opreme	22	(919)	-
Dobit prije oporezivanja		15.474	9.372
Porez na dobit	16	(1.634)	(1.171)
Dobit za godinu		13.840	8.201
Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza na dobit			
Promjena u rezervi za fer vrijednost neto od poreza na dobit		69	(127)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		13.909	8.074
Obična i razrijeđena zarada po akciji (u KM)	31	118,07	79,67

Izveštaj o finansijskom položaju

Na dan 31. decembra

	<i>Bilješka</i>	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Imovina			
Novčane rezerve	17	47.177	22.012
Obavezna rezerva kod Centralne banke	18	36.854	32.216
Kredit i potraživanja od banaka	19	135.765	38.128
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	21a	55.728	47.611
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	21c	-	-
Kredit i potraživanja od komitenata	20	607.855	534.460
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	21b	170	200
Nekretnine i oprema	22	17.839	19.093
Nematerijalna imovina	23	4.658	5.329
Obračunata kamata i ostala aktiva	24	5.593	4.574
Odložena poreska imovina	29	19	19
Ukupno imovina		911.658	703.642
Obaveze			
Depoziti i krediti od banaka	25	289.399	194.687
Depoziti i krediti od komitenata	26	482.805	397.581
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	21c	-	-
Obračunata kamata i ostale obaveze	27	24.544	9.864
Rezervisanja za obaveze i troškove	28	1.473	1.597
Obaveza za porez na dobit		354	735
Odložena poreska obaveza	29	243	247
Ukupno obaveze		798.818	604.711
Kapital i rezerve			
Akcionarski kapital	30	82.055	82.055
Emisiona premija		373	373
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke		9.288	5.861
Rezerva fer vrijednosti		(72)	(141)
Zakonske rezerve		5.161	387
Revalorizaciona rezerva		-	2.195
Zadržana zarada		2.195	-
Neto dobit za godinu		13.840	8.201
Ukupno kapital i rezerve		112.840	98.931
Ukupno obaveze kapital i rezerve		911.658	703.642

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama
za godinu

	Akcionarski kapital	Emisiona premija	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Rezerva fer vrijednosti	Zakonske rezerve	Revalorizaciona rezerva	Zadržana zarada	Neto dobit za godinu	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. januara 2012.	82.055	373	5.861	(141)	387	2.195	-	8.201	98.931
Transferi unutar rezervi	-	-	3.427	-	4.774	(2.195)	2.195	(8.201)	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	13.840	13.840
Ostala sveobuhvatna dobit									
Neto gubitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	76	-	-	-	-	76
Odloženi porez (bilješka 29)	-	-	-	(7)	-	-	-	-	(7)
<i>Ukupno ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	69	-	-	-	-	69
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	69	-	-	-	13.840	13.909
Stanje na dan 31. decembra 2012.	82.055	373	9.288	(72)	5.161	-	2.195	13.840	112.840

Kao što je objašnjeno u bilješci 4a, na dan 31. decembra 2012. godine Banka je procijenila da regulatorne rezerve za kreditne gubitke kumulativno iznose 12.007 hiljada KM (2011: 9.288 hiljada KM). Nedostajuće rezerve po zahtjevu regulatora na dan 31. decembra 2012. godine iznose 2.719 hiljada KM (2011: 3.427 hiljada KM). Navedeni iznos će se pokriti iz dobiti tekućeg perioda po odluci Skupštine Banke.

Banka je u 2012. preispitala klasifikaciju revalorizacionih rezervi te je odlučila transferirati iste u zadržanu zaradu.

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama (nastavak)
za godinu

	Akcionarski kapital	Emisiona premija	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	Rezerva fer vrijednosti	Zakonske rezerve	Revalorizaciona rezerva	Neto dobit za godinu	Ukupno
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. januara 2011.	62.054	373	3.496	(14)	2.374	2.195	378	70.856
Izdavanje akcionarskog kapitala	20.001	-	-	-	-	-		20.001
Transferi unutar rezervi	-	-	2.365	-	(1.987)	-	(378)	-
Neto dobit za godinu	-	-	-		-	-	8.201	8.201
Ostala sveobuhvatna dobit								
Neto dobit od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	(141)	-	-	-	(141)
Odloženi porez (bilješka 29)	-	-	-	14	-	-	-	14
<i>Ukupno ostala sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	(127)	-	-	-	(127)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	(127)	-	-	8.201	8.074
Stanje na dan 31. decembra 2011.	82.055	373	5.861	(141)	387	2.195	8.201	98.931

Tokom 2011. iznos od 2.365 hiljada KM procijenjen od strane Banke kao iznos nedostajućih regulatornih rezervi za kreditne gubitke na 31. decembra 2010. je transferiran iz zakonske rezerve i neto dobiti za 2010.

Izveštaj o novčanom toku
Za godinu

	<i>Bilješke</i>	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije oporezivanja		15.474	9.372
Usklađenja:			
- amortizacija	22,23	4.476	5.915
- neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	14	7.135	5.542
- neto povećanje rezervisanja za obaveze i troškove	15	333	45
- neto dobitak od kursnih razlika	10	(183)	(167)
- dobiti od prodaje opreme		-	(56)
- umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme	22	919	-
Promjene u poslovnoj imovini i obavezama			
Povećanje kredita i plasmana drugim bankama		(97.637)	(7.646)
Povećanje kredita komitentima		(80.661)	(118.504)
(Povećanje) / smanjenje obračunate kamate i ostale aktive		(1.019)	2.111
(Povećanje) / smanjenje obavezne rezerve kod Centralne banke		(4.638)	15.758
Povećanje depozita banaka		94.712	122.258
Povećanje / (smanjenje) depozita komitenata		85.224	(26.323)
Povećanje ostalih obaveza		14.680	3.091
Neto priliv novca iz poslovnih aktivnosti prije oporezivanja		38.815	11.396
Izdaci poreza na dobit		(2.015)	(737)
Neto priliv novca iz poslovnih aktivnosti		36.800	10.659
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti			
Kupovina nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	22,23	(3.472)	(1.748)
Povećanje finansijske imovine raspoložive za prodaju		(8.193)	(47.149)
Smanjenje/(povećanje) finansijske imovine koja se drži do dospijeca		30	(200)
Povećanje kapitala		-	20.001
Neto odliv novca iz ulagačkih aktivnosti		(11.635)	(29.096)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		25.165	(18.437)
Novac i ekvivalenti novca na početku godine	17	22.012	40.449
Novac i ekvivalenti novca na kraju godine	17	47.177	22.012

Bilješke uz finansijske izvještaje

1. Društvo koje je predmet izvještavanja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka („Banka“) je akcionarsko društvo registrovano sa sjedištem u Republici Srpskoj za obavljanje platnog prometa, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu u skladu sa propisima Republike Srpske.

Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka se sastojala od Centrale u Banjoj Luci sa sjedištem u Ulici Marije Bursać broj 7, 35 filijala i 3 agencije (31. decembar 2011: 37 filijala i 7 agencija).

Na dan 31. decembra 2012. godine Banka je imala 426 zaposlenih radnika (2011. godine: 443 zaposlena radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 4400958880009, a PDV broj je 400958880009.

2. Osnova za pripremu izvještaja

2.1. Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji Banke za 2012. godinu pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).

Finansijski izvještaji Banke za 2012. godinu odobreni su za izdavanje od strane Uprave Banke na dan 13. februara 2013. godine i dostavljeni organima Banke na usvajanje.

2.2. Osnovna mjerenja

Finansijski izvještaji sastavljeni su na načelu istorijskog ili amortizacionog troška sa izuzetkom finansijske imovine raspoložive za prodaju, te finansijske imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha koje se vode po fer vrijednosti.

2.3. Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja zahtijeva od rukovodstva korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima ako utiču i na njih.

Oblasti koje obuhvataju veći stepen rasuđivanja ili kompleksnosti i oblasti kod kojih su pretpostavke i procjene značajne za finansijske izvještaje su prikazane u bilješci 4.

2.4. Uticaji dužničke krize

Uprkos određenim poboljšanjima, slabosti u svjetskoj privredi su se nastavile i u 2012.

Slabosti u svjetskoj privredi uticala je i na privredna dešavanja u Republici Srpskoj. Na osnovu zabilježenih makroekonomskih pokazatelja, evidentno je da u prva 3 kvartala 2012. godine ekonomija Republike Srpske bilježi smanjenu privrednu aktivnost u odnosu na prethodnu godinu, koja je, suprotno opštim evropskim i svjetskim trendom, pokazivala znakove privrednog oporavka. U 2011. godini ostvarene su kvartalne stope realnog rasta BDP-a od 1,4%; 1,1%; 0,8% i 0,0%, na osnovu kojih se vidi da tokom 2011. godine došlo do usporavanja rasta BDP-a, a u prvom i drugom kvartalu 2012. godine ostvarene su negativne stope realnog rasta BDP-a od 0,9% i 0,3% respektivno, u odnosu na iste kvartale 2011. godine.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

2. Osnova za pripremu izvještaja (nastavak)

2.4. Uticaji dužničke krize (nastavak)

Istovremeno, stope realnog rasta BDP-a u EU u prva dva kvartala 2012. iznosile su 0,1% i -0,3% respektivno. U zemljama u koje Republika Srpska najviše izvozi stope realnog rasta BDP-a u drugom kvartalu 2012. godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine su sljedeće: Srbija -0,6%, Italija -2,6%, Hrvatska -2,2%, Austrija 0,8%, Njemačka 1,0%, Slovenija -2,2%.

Analizom kvartalnih stopa BDP-a u ovim zemljama ustanovljeno je da sve one od početka 2011. godine bilježe usporavanje rasta realnog BDP-a, a da je u ovoj godini, izuzev u Njemačkoj i Austriji, evidentiran pad BDP-a. Ovi podaci ukazuju na činjenicu da ekonomska kretanja u tim zemljama značajno utiču na privredna dešavanja u Republici Srpskoj.

U 2011. godini u Republici Srpskoj je zabilježena prosječna stopa inflacije od 3,9%, a u toku 2012. godine dolazi do smirivanja inflatornih kretanja i u septembru mjesecu iznosi 2,0%, te se procjenjuje da će u 2012. godini godišnja stopa inflacije iznositi 2,1%, dok je projekcija za 2013. godinu 1,9%.

Učešće javnog duga Republike Srpske u ukupnom BDP-u se povećava; sa 39,8% BDP-a u 2009. godini na 41,2% BDP-a u 2011. godini, prema procjenama u 2012. godini iznositi će 44,1% BDP-a, a u 2013. godini 45,6% BDP-a, a prema kriterijima iz Maastrichta, koji definišu uslove za članstvo u EU, javni dug može maksimalno iznositi 60% BDP-a.

Iako u bankarskom i finansijskom sektoru Republike Srpske i BiH u momentu izbijanja krize nije došlo do značajnih inicijalnih gubitaka zbog nedovoljne razvijenosti tržišta finansijskih instrumenata i tržišta kapitala, negativni uticaji odražavaju se kontinuirano kroz: manji priliv kreditnih sredstava iz inostranstva, veće cijene zaduživanja u inostranstvu, manji priliv inodoznaka fizičkim licima, problemi privrede sa likvidnošću i dr.

Imajući u vidu navedene negativne uticaje krize i prognoze daljih uticaja i kretanja, banke će i u narednom periodu biti fokusirane na veću samoodrživost, uz uravnotežen porast depozitnih i kreditnih aktivnosti, te racionalniji i odmjeraniji pristup u preuzimanju bankarskih rizika. Zaduženje države radi finansiranja tekućih deficita na domaćem tržištu kapitala, s jedne strane može uzrokovati smanjenje depozitne osnove, dok s druge strane može pozitivno djelovati na likvidnost korporativnog sektora. Zaduženje banaka u inostranstvu pokazivaće ograničenost, iako se očekuje da će izvori biti na raspolaganju, ali uz manje neto prilive.

Nadalje, prolongirani uticaj ekonomske krize može imati daljne negativne efekte na tržište nekretnina, odnosno na vrijednost instrumenata osiguranja koje banka ima kao zalag, a samim time i na daljnje umanjeње vrijednosti kredita.

Uticaj na likvidnost

Banka je tokom cijele 2012. godine imala zadovoljavajuću likvidnost.

Uticaj na klijente

Banka pridaje veliku važnost kreditnoj funkciji i u svom poslovanju vodi opreznu politiku plasiranja sredstava kako bi umanjila rizik umanjeња vrijednosti kreditnog portfolia. Banka redovno prati gubitke od umanjeња vrijednosti po pojedinom komitentu prema vrsti potraživanja. Iako se uticaj kao i trajanje finansijske krize ne može predvidjeti, Banka je preduzela veći broj aktivnosti u cilju praćenja kvaliteta postojećeg portfolia klijenta, kao i upravljanje rizicima i njihovo praćenje.

2.5. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: KM) koja je i funkcionalna valuta. Vrijednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (ako drugačije nije navedeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna banka) provodi politiku kursa na principu valutnog odbora („Currency Board“) prema kojem je KM vezan za EUR u odnosu 1 KM = 0,51129 EUR, koji je korišten za 2012. i 2011. godinu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve godine uključene u ove izvještaje.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u bilansu uspjeha (sveobuhvatnoj dobiti) za sve instrumente koji donose kamatu po načelu obračunatih kamata primjenom metode efektivne kamatne stope, to jest, po stopi koja diskontuje procijenjene novčane tokove na neto sadašnju vrijednost tokom trajanja ugovora.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili uplate kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je prikladno, kraći period, na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prilikom računanja efektivne kamatne stope, Banka vrši procjenu gotovinskih tokova uzimajući u obzir sve uslove ugovora koji se odnose na finansijski instrument, ali ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Obračun uključuje sve naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. Takvi prihodi i rashodi prikazani su kao prihodi i rashodi od kamata u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihod i rashod od kamata priznat iskazani u bilansu uspjeha uključuju:

- Kamate na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, koji se mjere po amortizovanom trošku izračunate metodom efektivne kamatne stope.
- Kamate na dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju izračunate metodom efektivne kamatne stope.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija sastoje se uglavnom od naknada za kartično poslovanje, garancije, akreditive, domaća i međunarodna plaćanja, kupoprodaju valuta, usluge brokerskih i depozitarnih poslova i ostale usluge i isti se priznaju u bilansu uspjeha po obavljanju pojedine usluge.

3.3. Neto dobiti od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza i neto dobiti od investicijskih hartija od vrijednosti

Neto dobiti i gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza uključuju realizovane i nerealizovane dobitke i gubitke od derivatnih finansijskih instrumenata, te dobitke i gubitke po preračunavanju monetarne imovine i obaveza.

Neto dobiti od investicijskih hartija od vrijednosti uključuju realizovane neto dobitke od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju.

3.4. Strane valute

Transakcije u stranim valutama svedene su u KM po kursu važećem na dan transakcije. Monetarna aktiva i obaveze izražene u stranim valutama na dan izvještavanja svedene su u KM prema kursu važećem na taj dan. Tako nastale kursne razlike priznaju se u bilansu uspjeha, osim u slučaju kursnih razlika na nemonetarnu finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, koje se priznaju u kapitalu. Nemonetarna imovina i obaveze u stranoj valuti koji se mjere po istorijskom trošku svode se u KM po kursu na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovo na dan izvještavanja.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.5. Trošak poreza na dobit

Porez na dobit bazira se na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobiti prije oporezivanja korigovane za efekte usklađivanja prihoda i rashoda te svim ispravkama iznosa poreske obaveze za prethodne periode, u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Odloženi porez

Iznos odloženog poreza izračunava se metodom bilansne obaveze pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe obračuna poreza.

Iznos odložene poreske imovine ili obaveza priznaje se korištenjem poreske stope za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, a na osnovu poreskih stopa važećih na datum bilansa.

Vrednovanje odložene poreske obaveze i imovine odražava poreske posljedice koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum bilansa, naplatu ili namirenje neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza.

Odložena poreska imovina i obaveze se ne diskontuju, te se klasifikuju kao dugoročna sredstva i/ili obaveza u bilansu. Odložena poreska imovina priznaje se samo u visini u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao poreska olakšica. Na svaki datum bilansa, Banka ponovo procjenjuje nepriznatu potencijalno odloženu poresku imovinu i testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odložene poreske imovine na umanjene vrijednosti.

3.6. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Banka klasifikuje svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina koja se drži do dospelosti, finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze. Uprava određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili određenim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad Banka daje novac dužniku bez namjere trgovanja potraživanjima. Kredit i potraživanja uključuju kredite i potraživanja od banaka i komitenata, te obaveznu rezervu kod Centralne banke.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvata nederivatnu finansijsku imovinu koja se klasifikuje kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme a može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u kursima i cijenama vlasničkih hartija od vrijednosti. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke hartije od vrijednosti.

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha imaju dvije podkategorije: finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivate) i oni koje rukovodstvo inicijalno rasporedi u ovu kategoriju. Finansijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju uglavnom ukoliko je nastao ili stečen radi prodaje ili kupovine u kratkom roku u svrhu kratkoročnog sticanja dobiti ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha Banke uključuju finansijske derivative, klasifikovane kao finansijska imovina i finansijske obaveze koje se drže radi trgovanja.

Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća uključuje dužničke hartije od vrijednosti koje Banka namjerava držati do njihovog dospeljeća.

Ostale finansijske obaveze obuhvataju sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Priznavanje

Kredit i potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se kada su dati ili primljeni.

Finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, finansijsku imovinu koja se drži do dospeljeća te finansijsku imovinu i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, Banka priznaje na datum trgovanja te imovine.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti uvećani za, za finansijsku imovinu i obaveze koji nisu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, transakcijske troškove, koji se mogu direktno pripisati sticanju odnosno izdavanju.

Vrednovanje

(a) Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjani za eventualno umanjeње vrijednosti.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećana za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja, sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti. Izuzetno, vlasničke hartije od vrijednosti koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu, odnosno, čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku nabavke uvećano za transakcijske troškove i umanjeno za eventualna umanjeња vrijednosti.

(c) Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se inicijalno po fer vrijednosti, dok se transakcijski troškovi priznaju odmah kao rashod u bilansu uspjeha. Naknadno mjerenje je takođe po fer vrijednosti.

(d) Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća

Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća početno se priznaje po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska imovina koja se drži do dospeljeća se vrednuje po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeno za eventualno umanjeње vrijednosti.

(e) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanom trošku korištenjem metode efektivne kamate.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja finansijskih instrumenata

Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se u bilansu uspjeha.

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se u bilansu uspjeha.

Dobici i gubici po osnovu promjene fer tržišne vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, sve do prestanka priznavanja ili trajnog smanjenja vrijednosti ove finansijske imovine kada se odgovarajući iznos akumuliranih efekata promjene fer tržišne vrijednosti, prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, prenosi u bilans uspjeha.

Kursne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u kapitalu. Umanjenja vrijednosti, kamatni prihod i amortizacija premije ili diskonta korištenjem efektivne kamatne stope dužničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha. Dividende na vlasničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju priznaju se u bilansu uspjeha u trenutku kada Banka ostvari pravo naplate.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Banka sa svakim datumom bilansa provjerava da li postoje objektivne naznake umanjenja vrijednosti finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti, kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine koji ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

1) Krediti i potraživanja

Banka redovno provjerava i prati da li postoje objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja, kao i ostale finansijske imovine.

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja na pojedinačnoj osnovi, gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa rezervacije za umanjenje vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha. Ukoliko kredit ili potraživanje imaju varijabilnu kamatnu stopu, diskontnu stopu za utvrđivanje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja tekuća efektivna kamatna stopa utvrđena ugovorom u trenutku kad nastupi umanjenje vrijednosti.

Finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (ili grupnoj osnovi za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne) uključuje se u grupu finansijske imovine sličnih karakteristika koje se onda razmatraju za umanjenje vrijednosti na portfolio osnovi za nastale gubitke koji još nisu identifikovani („IBNR“).

Ukoliko je kredit nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, kredit se direktno otpisuje. Ako se u narednom periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjenje se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezerva se tada prihoduje u bilansu uspjeha. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka Kreditnog odbora, a u skladu sa odlukama suda, dogovorima zainteresovanih strana i procjenama Banke.

U skladu sa regulativom Banka računa i umanjenje vrijednosti prema propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske („ABRS“) za potrebe određivanja nedostajućih rezervi u kapitalu i rezervama (opisano u nastavku). Krediti, plasmani i druga izloženost Banke klasifikuju se u kategorije propisane od strane ABRS zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospeljeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Procijenjeni iznos posebne rezerve za potencijalne gubitke (regulatorna rezerva za kreditne gubitke) obračunava se primjenom procenata propisanih od strane ABRS. Opšte rezerve se u skladu sa tim propisima obračunavaju po stopi od 2%.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

1) Krediti i potraživanja (nastavak)

Ukoliko su rezerve za potencijalne gubitke izračunate u skladu s propisima ABRS veće od ispravke vrijednosti izračunate u skladu sa zahtjevima MSFI-a i formiranih regulatornih rezervi po godišnjem obračunu prethodne godine, navedena razlika predstavlja nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke i pokriva se iz dobiti, neraspoređene dobiti iz ranijih godina, zadržane dobiti i drugih rezervi iz dobiti.

Formiranje nedostajućih regulatornih rezervi provodi se u kapitalu nakon odobrenja od strane akcionara Banke na Skupštini Banke, u skladu s instrukcijama ABRS.

2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasifikovanih kao raspoloživi za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti instrumenata ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja je li vrijednost imovine umanjena. Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat u bilansu uspjeha, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u bilansu uspjeha.

Ukoliko, u narednom periodu, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasifikovanog kao raspoloživo za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist bilansa uspjeha. Međutim, bilo kakvo naknadno povećanje fer vrijednosti vlasničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, čija je vrijednost prethodno umanjenja, priznaje se direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3) Finansijska imovina koja se drži do dospelja

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih gotovinskih priliva diskontovanih tekućom tržišnom kamatnom stopom na sličnu finansijsku imovinu. Gubici od umanjenja vrijednosti po ovim instrumentima, priznati u bilansu uspjeha, ne ukidaju se naknadno kroz bilans uspjeha.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu kada izgubi kontrolu (u cjelosti ili djelimično) nad ugovornim pravima te finansijske imovine što nastaje u slučaju kada Banka to pravo realizuje, odrekne ga se ili kada ono istekne.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te finansijska imovina koja se drži do dospelja isknižava se na dan trgovanja.

Dati krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze isknižavaju se iz knjiga na dan kada je Banka prenijela svoja prava, odnosno kada je obaveza prestala postojati.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu, te će istovremeno priznati novu finansijsku obavezu sa novim uslovima.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost derivatnih finansijskih instrumenata kojima se trguje na uređenom tržištu procjenjuje se na osnovu iznosa primitaka ili izdataka koje bi Banka imala da prekine ugovor na datum bilansa uzimajući u obzir trenutne tržišne uslove i kreditnu sposobnost strana u ugovoru.

Fer vrijednost državnih obveznica klasifikovanih kao raspoložive za prodaju utvrđuje se u skladu sa zaključnom prodajnom cijenom na datum bilansa ukoliko se radi o aktivnom tržištu, odnosno u skladu s internim modelom ukoliko tržište nije aktivno.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Specifični instrumenti

a) Finansijski derivati

Banka koristi finansijske derivative kako bi se na optimalan način zaštitila od izloženosti valutnom i kamatnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, finansijskih i investicionih aktivnosti. Banka ne drži niti izdaje finansijske derivative u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasifikovani kao finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijski derivati obuhvataju valutne forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno i naknadno se priznaju po fer vrijednosti. Tržišne vrijednosti se dobijaju primjenom različitih tehnika procjene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno priznaju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrijednost pozitivna, odnosno u okviru pasive, ukoliko je njihova tržišna vrijednost negativna. Promjene u tržišnoj vrijednosti finansijskih derivata iskazuju se kao dobit ili gubitak.

b) Novac i novčani ekvivalenti

Pod novcem i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se: gotovina, čekovi poslati na naplatu i sredstva na računu rezervi kod Centralne banke (bez iznosa obavezne rezerve).

c) Krediti i plasmani bankama i obavezna rezerva kod Centralne banke

Plasmani bankama i obavezna rezerva kod Centralne banke klasifikovani su kao krediti i potraživanja i vrednuju se po amortizovanom trošku smanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. U kredite i plasmane bankama ulaze i sredstva na računima kod drugih banaka.

d) Krediti komitentima

Krediti komitentima iskazuju se u neto iznosu umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadiivi iznosi.

e) Vlasničke hartije od vrijednosti

Vlasničke hartije od vrijednosti klasifikovane su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, umanjeno za umanjenje vrijednosti.

f) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i finansijska imovina koja se drži do dospeljeća u zavisnosti od svrhe za koju su dužničke hartije od vrijednosti stečene.

g) Tekući računi i depoziti od banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

h) Uzeti krediti

Uzeti kamatonosni krediti klasifikuju se kao ostale finansijske obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

i) Finansijske garancije i preuzete kreditne obaveze

Finansijske garancije su ugovori koji Banku obavezuju na specifična plaćanja vezana uz nadoknadu sredstava imatelju garancije za gubitke, koji nastaju zbog nemogućnosti određenog dužnika da izvrši dospeljo plaćanje u skladu sa uvjetima dužničkog instrumenta. Obaveze po finansijskim garancijama početno se priznaju po fer vrijednosti, koja se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveze po garancijama naknadno se vrednuju po amortizovanom iznosu ili sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tokova (kada je plaćanje po garanciji vjerovatno), ovisi o tome koji je iznos viši.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

i) Finansijske garancije i preuzete kreditne obaveze (nastavak)

Preuzete kreditne obaveze su čvrste obaveze za odobravanje kredita po prethodno ugovorenim uvjetima.

Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju te u bilansu stanja iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno.

Prihodi i troškovi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Banke.

3.7. Nekretnine i oprema

(a) Priznavanje i mjerenje

Nekretnine i oprema su materijalna imovina koja se drži s namjerom upotrebe u svrhu pružanja usluga ili druge administrativne svrhe.

Nekretnine i oprema iskazuju se po istorijskom ili pretpostavljenom trošku nabavke, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Istorijski trošak uključuje troškove koji su direktno povezani sa sticanjem imovine.

Oprema se vrednuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine.

Naknadni troškovi

Nabavna vrijednost uključuje fakturnu vrijednost kupljenih sredstava uvećanu za sve troškove nastale do momenta stavljanja novog sredstva u upotrebu. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao odvojena imovina, u zavisnosti od toga šta je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njena vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravki i tekućeg održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

(b) Amortizacija

Amortizacija se obračunava na svu imovinu, osim zemljišta i imovine u pripremi, prema linearnoj metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja. Amortizacione stope Banke su jednake poresko priznatim stopama amortizacije.

Preostala vrijednost imovine i procijenjeni vijek trajanja pregledaju se na svaki datum bilansa.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

Amortizacione stope materijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2012.	2011.
Zgrade	2% - 5%	1,3% - 1,5%
Elektronski sistemi	15,5% - 25%	15,5% - 25%
Kancelarijski namještaj i uređaji	12,5% - 20%	12,5% - 20%
Ostalo	12,5% - 25%	12,5% - 25%
Ulaganja u tuđe nekretnine	20%	Ovisno o roku zakupa

Banka je u 2012. promijenila očekivani vijek trajanja zgrada i ulaganja u tuđe nekretnine te izvršila razvrstavanje imovine prema navedenim grupama. Banka je promjenu u očekivanju primjenila prospektivno. Efekti promjene očekivanog vijeka trajanja na izvještaj o finansijskom položaju i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti objašnjeni su u bilješci 4e.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku smanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizuje se linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja.

Korisni vijek upotrebe provjerava se i koriguje, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

Amortizacione stope nematerijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2012.	2011.
Nematerijalna ulaganja – softver i licence	13%-20%	11,67%-16,67%

Banka je u 2012. promijenila očekivani vijek trajanja imovine. Banka je promjenu u očekivanju primjenila prospektivno. Efekti promjene očekivanog vijeka trajanja na izvještaj o finansijskom položaju i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti objašnjeni su u bilješci 4e.

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine u pripremi i nematerijalne imovine koja nema definisan konačan vijek upotrebe testira se na umanjenje vrijednosti, te se procjenjuje njen nadoknadivi iznos svaki put kad postoje indikacije umanjenja vrijednosti a najmanje jednom godišnje.

Neto knjigovodstvena vrijednost ostale nefinansijske imovine Banke (osim odloženih poreskih sredstava) provjerava se sa datumom bilansa kako bi se utvrdilo postoje li indikacije smanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak usljed smanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa, u bilansu uspjeha.

Nadoknadiiva vrijednost nefinansijske imovine je vrijednost veća od njene vrijednosti u upotrebi i njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektuje procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu.

Za imovinu koja uglavnom ne generiše nezavisne novčane tokove, njena nadoknadiiva vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generiše novčane tokove a uz koju se ta imovina vezuje.

Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadiive vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do smanjenja vrijednosti.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kad Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja tih obaveza i ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti ili kao što je propisano zakonom za neidentifikovane gubitke po vanbilansnoj izloženosti kreditnom riziku.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou za koju Uprava Banke smatra da je dovoljna za podmirenje budućih gubitaka. Uprava utvrđuje potrebna rezervisanja na osnovu uvida u pojedinačne stavke, trenutnih makroekonomskih pokazatelja, karakteristika rizika različitih transakcija, kao i drugih relevantnih činjenica. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.11. Kapital

Akcionarski kapital

Akcionarski kapital obuhvata redovne (obične) akcije i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti su formirane raspodjelom neto dobiti u prethodnim godinama.

Prema Zakonu o privrednim društvima, prilikom raspodjele dobiti po godišnjem obračunu, akcionarska društva u Republici Srpskoj su dužna izdvojiti najmanje 5% dobiti u Rezerve iz dobiti, sve dok iznos rezervi ne dostigne nivo od 10% osnovnog kapitala akcionarskog društva. Zakonom nije utvrđen rok do kojeg akcionarska društva trebaju imati formiran iznos rezervi od najmanje 10% osnovnog kapitala.

Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate akcije.

Rezerva za kreditne gubitke po zahtjevu regulatora

Kao što je objašnjeno u bilješci 3.6. regulatorna rezerva za kreditne gubitke predstavlja razliku između umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa zahtjevima MSFI-a i umanjenja vrijednosti izračunatog u skladu sa propisima ABRS-a, ukoliko je posljednje umanjenje veće.

Stanje regulatornih rezervi na datum izvještaja predstavlja iznos za koji je umanjenje vrijednosti izračunato u skladu s ABRS bilo veće od izračunatog u skladu s MSFI u prethodnim periodima. Nedostajuće regulatorne rezerve koje nastaju kao rezultat tekućeg poslovnog perioda se formiraju iz tekuće ili zadržane dobiti nakon datuma izvještaja na osnovu odluke akcionara Banke.

Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odloženog poreza.

Dividende

Dividende na redovne akcije priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane akcionara Banke.

Zadržana dobit i ravalorizacija rezerve

Zadržanu dobit uključuje netransferiranu i neraspoređenu dobit te u 2012. dobit transferiranu iz prethodno zahtijevane revalorizacije rezerve za koju je Banka odredila da više nije potrebna.

3.12. Potencijalne i preuzete obaveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete obaveze iskazuje u bilansu ako i kad iste postanu plative.

3.13. Sredstva u ime i za račun trećih lica (komision)

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun trećih lica. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke, te su stoga isključena iz bilansa. Za obavljene poslove i pružene komisione usluge Banka ostvaruje naknadu i ne snosi nikakav rizik.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.14. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine, obaveza i poslovnih aktivnosti (proizvodi i usluge) koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment generiše proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka je identifikovala tiri glavna segmenta: maloprodaja, korporativno i investiciono bankarstvo i ostalo.

Osnovne informacije po segmentima zasnivaju se na internoj izvještajnoj strukturi poslovnih segmenata. Rezultati segmenata mjere se primjenom internih cijena (bilješka 5).

3.15. Primanja zaposlenih

a) *Primanja zaposlenih*

Troškovi bruto plata i obaveznih doprinosa se evidentiraju u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali. Za penzije zaposlenika Banka plaća doprinose u obavezne penzije fondove s propisanim iznosom doprinosa kojima upravljaju društva u vlasništvu države. Obaveze za penzije evidentiraju se u bilansu uspjeha u trenutku obračuna plate.

b) *Jubilarne nagrade*

Banka isplaćuje svojim zaposlenima jubilarne nagrade. Obaveza i trošak ovih davanja se procjenjuju korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne prosječne mjesečne plate Banke obračunate u mjesecu koji prethodi isplati za navršenih 20 godina, odnosno dvije prosječne mjesečne plate Banke za navršenih 30 godina u Banci.

c) *Otpremnine*

U skladu sa internim pravilnikom o platama, Banka isplaćuje otpremnine zaposlenim prilikom odlaska u penziju u iznosu od dvije prosječne mjesečne plate zaposlenog.

Obračun dugoročnih rezervisanja za otpremnine zaposlenih se radi godišnje od strane ovlaštenog aktuara korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti.

3.16. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u bilansu uspjeha kada je utvrđeno pravo Banke na primitak dividende.

3.17. Zarada po akciji

Banka iskazuje običnu i razrijeđenu zaradu po akciji. Obična zarada po akciji računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namjenjene redovnim akcionarima Banke sa prosječnim ponderisanim brojem redovnih akcija u opticaju tokom godine.

3.18. Zakupi

Zakupi u kojima Banka kao zakupac preuzima sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom klasifikuju se kao finansijski zakupi. Na datum bilansa Banka nije imala takvih zakupa. Svi ostali zakupi su operativni zakupi. Trošak zakupa po osnovu operativnih zakupa tereti bilans uspjeha lineranom metodom tokom trajanja ugovora o zakupu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.19. Novi standardi i tumačenja

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdat je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveni period koji se završava 31. decembra 2012. godine i nisu primijenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja. Većina novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja koja još nisu u primjeni nisu značajni za poslovanje Banke i neće imati uticaj na finansijske izvještaje osim kako slijedi.

MSFI 9 Finansijski instrumenti (cjelovita verzija ovog standarda još nije usvojena te Međunarodni odbor za standarde finansijskog izvještavanja ima aktivan projekt određenih manjih izmjena vezanih za klasifikaciju i mjerenje te dodavanje novih zahtjeva vezanih za umanjenje vrijednosti i računovodstvo zaštite), koji zamjenjuje MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje. MSFI 9 obavezan je za finansijske izvještaje za periode koji počinju od 1. januara 2015. uz dozvoljenu raniju primjenu. Standard donosi značajne promjene u pogledu klasifikacije i mjerenja finansijske imovine. Banka još uvijek nije utvrdila datum prve primjene MSFI 9 niti je u potpunosti analizirala učinke njegove primjene.

MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti obavezan je za finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2013. predstavlja jedinstveni izvor smjernica za mjerenje fer vrijednosti, koje se trenutno nalaze u različitim standardima. Uz određene ograničene izuzetke MSFI 13 se koristi kad god su mjerenje po fer vrijednosti ili objava fer vrijednosti zahtijevani ili dozvoljeni u skladu sa ostalim MSFI-jevima. Banka će MSFI 13 primijeniti od 1. januara 2013. te smatra da neće biti značajnijih promjena.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Banka procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosudbe o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se vrednuju i temelje na istorijskom iskustvu i ostalim faktorima kao što su: očekivani tokovi budućih događaja koji se mogu realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti.

Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfolia Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja značajnih usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno.

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim i fizičkim licima (kao što je sažeto u bilješci 20), te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizilaze iz vanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva (sažeto u bilješci 27).

Umanjenja vrijednosti se takođe razmatraju za kreditnu izloženost od banaka, te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti i gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Finansijska imovina koja se vodi po amortizacionom trošku

Banka procjenjuje umanjenje vrijednosti na individualnoj osnovi za sve izloženosti za koje postoje objektivni dokazi o obezvrijeđivanju potraživanja. Imovina koja nije materijalno značajna razmatra se na grupnoj (portfolio) osnovi radi umanjenja vrijednosti.

Banka procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da dostupni podaci ukazuju na vjerovatnoću mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih gotovinskih tokova imovine ili portfolia imovine. Kao dokaz se uzima neredovna otplata ili ostale indikacije finansijskih poteškoća korisnika kredita, te nepovoljne promjene u ekonomskim uslovima u kojima zajmoprimci posluju, u vrijednosti ili naplativosti instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštovanjem uslova.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

	<i>Bilješka</i>	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Sažetak umanjenja vrijednosti (MSFI)			
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	20b	47.654	44.660
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	27	959	527
		48.613	45.187
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama		3.940	4.672
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	24	843	844
Ispravka vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju		277	274
		53.673	50.977

Pored navedenih umanjenja u skladu sa MSFI, Banka takođe procjenjuje umanjenja u skladu sa regulativom ABRS, gdje se razlika u odnosu na MSFI umanjenje priznaje kao rezerva za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu u poziciji kapitala i rezervi.

Sljedeća tabela sumira umanjenje vrijednosti u skladu sa ABRS-om:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Sažetak umanjenja vrijednosti (ABRS)		
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	57.878	53.245
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	2.305	1.277
	60.183	54.522
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama	3.959	4.439
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	1.538	1.304
Ukupno krediti i potraživanja	65.680	60.265
Regulatorna rezerva za kreditne gubitke na dan 31. decembra:		
	2012. KM '000	2011. KM '000
Rezervacija za umanjenje vrijednosti prema ABRS	65.680	60.265
Rezervacija za umanjenje vrijednosti prema MSFI	53.673	50.977
Razlika na kraju izvještajnog perioda	12.007	9.288
Razlika na kraju prethodnog perioda	(9.288)	(5.861)
Zahtijevana dodatna rezervisanja	2.719	3.427

Nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke za 2012. godinu iznose 2.719 hiljada KM koje će se pokriti iz dobiti tekućeg perioda i ranije formiranih rezervi iz dobiti po odluci Skupštine Banke nakon datuma bilansa, kako bi se ispunili regulatorni zahtjevi.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Banka uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje, te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni.

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih kredita i potraživanja (neprihodujući krediti – NPL) te stope priznatih umanjenja, bili su kako slijedi:

	2012. '000 KM			2011. '000 KM		
	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
Bruto izloženost	57.836	18.191	76.027	53.651	16.841	70.492
Stopa umanjenja	39,8%	81,5%	49,8%	41,5%	82,0%	51,2%

Svako dodatno povećanje stope umanjenja za jedan procentni poen bruto neprihodujuće izloženosti koje su gore prikazane na dan 31. decembra 2012. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjena vrijednosti u iznosu od 760,3 hiljade KM (2011.: 704,9 hiljada KM).

Pored pojedinačno i grupno identifikovanih gubitaka za neprihodujuće kredite, kao što je objašnjeno u paragrafu iznad, Banka takođe priznaje gubitke od umanjenja vrijednosti za koje se zna da postoje na datum bilansa, a koji nisu bili posebno identifikovani (IBNR, portfolio ispravka vrijednosti).

Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31. decembra 2012., procijenjen na portfolio osnovi, iznosio je 10.765 hiljada KM (2011.: 9.079 hiljada KM) relevantne bilansne i vanbilansne izloženosti. Ukupno umanjenje vrijednosti bazirano na portfolio osnovi iznosilo je 1,7% (2011.: 1,7%) neto kredita komitentima, te 1,5% (2011.: 1,5%) ukupne neto bilansne i vanbilansne izloženosti kreditnom riziku komitenata.

b) Porezi

Banka priznaje poresku obavezu u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine. Poreske prijave odobravaju poreski organi koji su nadležni za provođenje naknadne kontrole poreskih obveznika.

c) Regulatorni zahtjevi

Agencija za bankarstvo Republike Srpske ovlaštena je za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

d) Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i vrši rezervisanja u skladu sa procjenom. Procjenu provodi posebna tročlana Komisija čija su dva člana zaposlena u Pravnim poslovima, a jedan član u Upravljanju lošim plasmanima. Prijedloge rezervisanja nakon procjene verifikuju rukovodioci Pravnih poslova i Upravljanja rizicima, a odluku o formiranju rezervisanja donosi Uprava Banke.

Kao što je navedeno u bilješci 28, Banka je rezervisala 1.239 hiljada KM (2011.: 1.080 hiljada KM), što rukovodstvo procjenjuje dovoljnim. Nije praktično procijeniti finansijski uticaj promjena u pretpostavkama na osnovu kojih rukovodstvo procjenjuje potrebu za rezervisanjima.

e) Promjene očekivanog vijeka trajanja imovine

Banka je za određenu grupu nekretnina i opreme te nematerijalne imovine promijenila amortizacione stope s obzirom na promjenu procjene očekivanog vijeka trajanja te imovine. Nove amortizacione stope, Banka je sukladno s tom promjenom, primijenila u 2012. godini. Da su na tu imovinu primijenjene amortizacione stope kao i u 2011. godini trošak amortizacije u 2012. godini bio bi za 296 hiljada KM manji od troška iskazanog u finansijskim izvještajima, a za isti iznos bi neto knjigovodstvena vrijednost imovine bila veća.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

f) Upredne finansijske informacije

Zbog postizanja konzistentnosti s objavama u tekućem izvještajnom periodu izvršene su određene reklasifikacije uporednih finansijskih informacija za 2011. godinu, kao što je objašnjeno u nastavku. Navedene reklasifikacije nemaju utjecaja na rezultat i kapital Banke.

Izvještaj o finansijskom položaju

- rezervisanja za jubilarne nagrade od 198 hiljada KM prebačena su sa „rezervisanja za obaveze i troškove“ (bilješka 28) u „obračunatu kamatu i ostale obaveze“ (bilješka 27).

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

- Gubitak od rezervisanja za otpremnine prebačen je iz „ostalih troškova zaposlenih“ (bilješka 12) u „rezervisanja za obaveze i troškove“ (bilješka 15).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima

Segmenti prepoznati za potrebe izvještavanja po segmentima uključuju:

1. „Maloprodaja“: fizička lica i malo preduzetništvo
2. „Korporativno i investiciono bankarstvo“: velika i srednja preduzeća, državu i javni sektor
3. „Ostalo“: kapital i rezerve, Upravljanje aktivom i pasivom, ostale centralizovane operacije te ostalu imovinu i obaveze koji nisu pridruženi drugim segmentima.

Izvještaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa upravljačkim izvještajima.

Pri mjerenju poslovnih rezultata primjenjuju se interne cijene bazirane na specifičnim cijenama, primjerene valute i ročnosti sa ugrađenim dodatnim usklađivanjima.

Metodologija alokacija prihoda i troškova po segmentima je ista u obje prikazane godine.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti po segmentima

31. decembar 2012.	Maloprodaja '000 KM	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 KM	Ostalo '000 KM	Ukupno '000 KM
Neto prihod od kamata	22.841	10.007	7.108	39.956
Neto prihod od naknada i provizija	8.863	3.961	(254)	12.570
Neto dobiti i gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	-	183	-	183
Ukupno prihodi iz poslovanja	31.704	14.151	6.854	52.709
Troškovi poslovanja	(23.382)	(5.466)	-	(28.848)
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	(3.311)	(3.819)	(5)	(7.135)
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	(333)	(333)
Umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme	-	-	(919)	(919)
Rezultat segmenta	5.011	4.866	5.597	15.474
Porez na dobit	-	-	(1.634)	(1.634)
Neto dobit za godinu	5.011	4.866	3.963	13.840

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

31. decembar 2011.	Maloprodaja '000 KM	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 KM	Ostalo '000 KM	Ukupno '000 KM
Neto prihod od kamata	19.192	8.174	4.453	31.819
Neto prihod od naknada i provizija	8.334	4.361	(439)	12.256
Neto dobiti i gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	(1)	168	-	167
Neto dobiti od finansijske imovine raspoložive za prodaju i ostali prihodi	-	-	61	61
Ukupno prihodi iz poslovanja	27.525	12.703	4.075	44.303
Troškovi poslovanja	(23.518)	(5.827)	-	(29.345)
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	(4.578)	(963)	-	(5.541)
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	(45)	(45)
Rezultat segmenta	(571)	5.913	4.030	9.372
Porez na dobit	-	-	(1.171)	(1.171)
Neto dobit za godinu	(571)	5.913	2.859	8.201

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima

	Maloprodaja	Korporativno i investiciono bankarstvo	Ostalo	Ukupno
31. decembar 2012.	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Aktiva po segmentima	330.508	323.337	257.420	911.265
Vlasnički udjeli	-	-	374	374
Odložena poreska imovina	-	-	19	19
Ukupna aktiva	330.508	323.337	257.813	911.658
Obaveze, kapital i rezerve po segmentima	220.496	262.238	428.327	911.061
Obaveze za odloženi i tekući porez	-	-	597	597
Ukupno obaveze i kapital	220.496	262.238	428.924	911.658
	Maloprodaja	Korporativno i investiciono bankarstvo	Ostalo	Ukupno
31. decembar 2011.	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Aktiva po segmentima	338.424	241.377	123.443	703.244
Vlasnički udjeli	-	-	379	379
Odložena poreska imovina	-	-	19	19
Ukupna aktiva	338.424	241.377	123.841	703.642
Obaveze, kapital i rezerve po segmentima	205.701	191.496	306.198	703.395
Obaveze za odloženi i tekući porez	-	-	247	247
Ukupno obaveze i kapital	205.701	191.496	306.445	703.642

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

6. Prihodi od kamata

a) Raščlanjivanje po izvorima:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Fizička lica	27.441	26.237
Preduzeća i preduzetnici	15.174	12.620
Banke i bankarske institucije	160	507
Javni sektor	7.184	2.140
	<u>49.959</u>	<u>41.504</u>

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Krediti komitentima	46.321	40.585
Plasmani i krediti bankama	135	203
Obavezna rezerva kod Centralne banke	25	261
Dužničke hartije od vrijednosti	3.478	455
	<u>49.959</u>	<u>41.504</u>

7. Rashodi od kamata

a) Raščlanjivanje po primaocima:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Fizička lica	2.842	3.185
Preduzeća i preduzetnici	2.274	2.346
Banke i ostale finansijske institucije	3.080	2.620
Javni sektor	925	936
Ostale organizacije	882	598
	<u>10.003</u>	<u>9.685</u>

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Tekući računi i depoziti fizičkih lica	2.842	3.185
Uzeti krediti	2.477	2.409
Tekući računi i depoziti preduzeća	1.709	1.831
Tekući računi i depoziti banaka	2.093	1.662
Ostali	882	598
	<u>10.003</u>	<u>9.685</u>

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

8. Prihodi od naknada i provizija

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Platni promet u zemlji	4.647	4.333
Poslovi platnog prometa s inostranstvom	1.423	1.546
Poslovi isplata deviznih penzija i doznaka fizičkih lica	1.670	1.357
Poslovi izdavanja garancija i drugih jemstava	1.077	1.385
Kartično poslovanje	853	745
Naknade po osnovu kredita	291	453
Poslovi kupoprodaje efektive i deviza	2.423	2.894
Ostalo	1.294	524
	13.678	13.237

9. Rashodi od naknada i provizija

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Platni promet u zemlji	192	153
Platni promet s inostranstvom	67	61
Primljene garancije i jemstva	16	26
Kartično poslovanje	506	523
Poslovi sa efektivom	298	109
Naknade po poslovima kredita	24	41
Ostalo	5	68
	1.108	981

10. Neto dobiti od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha te kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Pozitivne nerealizovane kursne razlike	36.802	31.593
Negativne nerealizovane kursne razlike	(36.619)	(31.426)
Neto dobiti/gubici od finansijskih instrumenta po fer vrijednosti	-	-
	183	167

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

11. Neto dobiti od investicijskih hartija od vrijednosti

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Neto dobiti po osnovu finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	35

12. Troškovi zaposlenih

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Neto plata	6.437	6.564
Doprinosi na plate i naknade	3.691	3.712
Porez na plate i naknade	744	731
Ostali troškovi zaposlenih	2.650	2.134
Ukupno troškovi zaposlenih	13.522	13.141

Troškovi zaposlenih uključuju i doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje isplaćene u 2012. godini u iznosu od 2.320 hiljada KM (2011: 2.013 hiljada KM).

13. Ostali troškovi

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Troškovi materijala	1.117	967
Troškovi proizvodnih usluga	2.662	2.908
Troškovi osiguranja, održavanja i savjetovanja	6.160	5.674
Troškovi ostalih poreza i doprinosa	776	662
Ostali operativni troškovi	135	78
	10.850	10.289

14. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Kredit i potraživanja od komitenata (bilješka 20)	6.704	5.558
Ostala aktiva (bilješka 24)	(1)	26
Vanbilansne pozicije (bilješka 27)	432	(43)
	7.135	5.541

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

15. Rezervisanja za rizike i troškove

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Otpremnine (bilješka 28)	-	45
Sudski sporovi (bilješka 28)	333	-
	<u>333</u>	<u>45</u>

16. Porez na dobit

Porez na dobit priznat u bilansu uspjeha sadržava tekući i odloženi porez.

a) Troškovi poreza na dobit priznati u bilansu uspjeha

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Tekući porez na dobit	1.634	1.282
Odložena poreska obaveza (bilješka 29)	-	(111)
Ukupno	<u>1.634</u>	<u>1.171</u>

b) Usaglašavanje poreza na dobit

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Dobit prije oporezivanja	15.474	9.372
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	1.547	937
Umanjenje poreza za isključene prihode	(415)	(106)
Poresko nepriznati troškovi od umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine, te ostali troškovi	829	596
Poresko priznato umanjenje vrijednosti kredita i ostale imovine (20% od usklađene poreske osnovice)	(327)	(256)
Porez na dobit	<u>1.634</u>	<u>1.171</u>
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	<u>10,6%</u>	<u>12,5%</u>

Poreski propisi određuju da se za potrebe obračuna poreske osnovice, kao poresko priznat trošak umanjenja vrijednosti za kredite i ostalu imovinu uzima najviše 20% od usklađene poreske osnovice (rezultat za period), koja predstavlja razliku između usklađenih prihoda i rashoda prije efekta umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine.

Poreske obaveze su navedene u poreskim prijavama Banke i prihvaćene su kao takve, ali mogu biti predmet kontrole poreskih vlasti u periodu od pet godina nakon njihovog prihvatanja. Uprava Banke nije upoznata sa bilo kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalne materijalne odgovornosti u tom pogledu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17. Novčane rezerve

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Gotovina u domaćoj valuti	8.608	7.210
Sredstva kod Centralne banke-žiro račun	34.570	10.024
Gotovina u stranoj valuti	3.999	4.778
	<u>47.177</u>	<u>22.012</u>

Iznos novčanih rezervi predstavlja i novac i ekvivalente novca za potrebe sastavljanja izvještaja o novčanom toku.

18. Obavezna rezerva kod Centralne banke

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Obavezna rezerva kod Centralne banke u domaćoj valuti	36.854	32.216

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“) je za banke u BiH propisala način obračuna i održavanja obavezne rezerve, te visinu i način plaćanja naknade za iznos obavezne rezerve i iznos sredstava na računu kod Centralne banke preko obavezne rezerve.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve predstavlja prosječno stanje depozita i pozajmljenih sredstava u KM i stranim valutama (izraženim u KM obračunatoj prema kursnoj listi Centralne banke koja je važila u vrijeme trajanja obračunskog perioda).

U osnovicu za obračun obavezne rezerve ne ulaze:

- pozajmljena sredstva koja banke posude od nerezidenata,
- depoziti i krediti vlada i entiteta (rezidenata) namijenjeni za razvojne projekte.

Banka je obavezna držati na računu rezervi kod Centralne banke najmanje 10% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospijeca do jedne godine, a 7% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospijeca preko jedne godine.

Centralna banka obračunava kamatu na sredstva kako slijedi:

- na iznos obavezne rezerve 70% od stope koja se utvrđuje na osnovu ponderisanog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana (u 2012. ova stopa se kretala od 0,004% do 0,08%).
- na iznos sredstava iznad obavezne rezerve 90% od stope koja se utvrđuje na osnovu ponderisanog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana (u 2012. ova stopa se kretala od 0,005% do 0,11%).

19. Krediti i potraživanja od banaka

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
- plasmani stranim bankama	132.824	38.126
- plasmani domaćim bankama	2.941	2
	<u>135.765</u>	<u>38.128</u>

Unutar kredita i potraživanja od banaka iznos od 77.472 hiljada KM (2011.: 36.960 hiljada KM) odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih banaka.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20. Krediti i potraživanja od komitenata

a) Raščlanjivanje po poslovima

	2012.	2011.
	'000 KM	'000 KM
Pravna lica		
- u KM	149.976	136.739
- u stranoj valuti	93.085	123.667
- sa valutnom klauzulom	102.935	13.804
Ukupno bruto	345.996	274.210
Rezervisanje za umanjeње vrijednosti	(25.559)	(23.668)
	320.437	250.542
Fizička lica		
- u KM	105.335	129.724
- u stranoj valuti	102	111
- sa valutnom klauzulom	206.616	177.741
Ukupno bruto	312.053	307.576
Rezervisanje za umanjeње vrijednosti	(22.095)	(20.992)
	289.958	286.584
Neto krediti	610.395	537.126
Dospjela potraživanja po kamati	1.370	1.600
Naplaćena neprihodovana naknada	(3.910)	(4.266)
Kredit i potraživanja od komitenata	607.855	534.460

b) Kretanje u rezervisanjima za umanjeње vrijednosti

	Kredit i pravna lica '000 KM	Kredit i stanovništva '000 KM	Ukupno kredit i '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2011.	20.596	19.139	39.735
Neto gubitak priznat u bilansu uspjeha (bilješka 14)	3.697	1.861	5.558
Otpisi	(625)	(8)	(633)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	23.668	20.992	44.660
Neto gubitak priznat u bilansu uspjeha (bilješka 14)	5.523	1.181	6.704
Otpisi	(3.632)	(78)	(3.710)
Stanje na dan 31. decembra 2012.	25.559	22.095	47.654

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

20. Krediti i potraživanja od komitenata (nastavak)

c) Geografska koncentracija kreditnog rizika

Geografska koncentracija rizika portfolia kredita u potpunosti se odnosi na pravna i fizička lica te ostale subjekte koji su locirani u Bosni i Hercegovini.

d) Koncentracija kreditnog rizika po privrednim granama

Kreditni portfolio Banke na dan 31. decembra 2012. analiziran je prema privrednim granama u sljedećoj tabeli:

	2012.	2011.
	'000 KM	'000 KM
Pravna lica		
Rudarstvo i energetika	3.522	12.913
Poljoprivreda	16.767	19.559
Građevinarstvo	20.797	16.522
Industrija	50.136	48.576
Trgovina	132.998	140.338
Usluge	3.210	1.594
Saobraćaj	8.767	9.757
Finansije	1.173	1.450
Ostali (uključuje Državu i lokalnu upravu)	108.626	23.501
	345.996	274.210
 Fizička lica	 312.053	 307.576
 Ukupno bruto krediti	 658.049	 581.786
 Rezervisanja za umanjeње vrijednosti	 (47.654)	 (44.660)
 Ukupno neto krediti	 610.395	 537.126

Struktura kreditnog portfolia se redovno nadgleda od strane sektora za Upravljanje rizikom u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki uticaj na kreditni portfolio (uobičajni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

21. Finansijska imovina

21. a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

	2012. ‘000 KM	2011. ‘000 KM
<i>Vlasničke hartije od vrijednosti, kotirane</i>		
Dunav osiguranje a.d. Banja Luka	15	19
Krajina osiguranje d.d. Banja Luka	13	14
<i>Dužničke hartije od vrijednosti, kotirane</i>		
Obveznice Opštine Šamac	10	10
Obveznice RS emitovane javnom ponudom	45.811	45.130
Obveznice RS za verifikovanu staru deviznu štednju	4.598	2.092
Trezorski zapisi Ministarstva finansija Republike Srpske	4.935	-
Ukupno kotirane hartije od vrijednosti	55.382	47.265
<i>Nekotirane vlasničke hartije od vrijednosti</i>		
Banjalučka berza a.d., Banja Luka	237	237
Centralni registar hartija od vrijednosti	101	101
SWIFT	8	8
Ukupno nekotirane hartije od vrijednosti	346	346
Ukupno finansijska imovina raspoloživa za prodaju	55.728	47.611

Pregled finansijske imovine raspoložive za prodaju prema nivoima fer vrijednosti

Osim nekotiranih vlasničkih hartija od vrijednosti koje se vode po trošku Banka koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja odražava značaj inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

- Nivo 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata zasnovana na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Nivo 2: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na osnovu tržišno dostupnih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Nivo 3: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne zasnivaju na tržišno dostupnim inputima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

21. Finansijska imovina (nastavak)

21. a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

	Nivo 1 '000 KM	Nivo 2 '000 KM	Nivo 3 '000 KM	Ukupno '000 KM
31. decembar 2012.				
Obveznice Opštine Šamac	-	-	10	10
Obveznice RS emitovane javnom ponudom	-	45.811	-	45.811
Obveznice RS za verifikovanu staru deviznu štednju	-	4.598	-	4.598
Trezorski zapisi Ministarstva finansija RS	-	4.935	-	4.935
Ukupno	-	55.344	10	55.354
31. decembar 2011.				
Obveznice Opštine Šamac	-	-	10	10
Obveznice RS emitovane javnom ponudom	-	45.130	-	45.130
Obveznice RS za verifikovanu staru deviznu štednju	-	2.092	-	2.092
Ukupno	-	47.222	10	47.232

Tokom 2012., kao ni prethodne godine, nije bilo transfera finansijske imovine raspoložive za prodaju između pojedinih nivoa fer vrijednosti.

Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti

Prema rejtingu Agencije za kreditni rejting Standard & Poor's dužničke hartije od vrijednosti su rangirane u skupinu B+/B-.

21. b) Finansijska imovina koja se drži do dospelja

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Obveznice Atlantik d.o.o. Banja Luka, kotirane	170	200
Ukupno finansijska imovina koja se drži do dospelja	170	200

21. c) Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

	2012. '000 KM	2012. '000 KM	2011. '000 KM	2011. '000 KM
	Nominalni iznos	Fer vrijednost	Nominalni iznos	Fer vrijednost
Valutni swap	113.964	-	26.757	-

Valutni swap se odnosi na KM/EUR transakciju čija je fer vrijednost nula, s obzirom na fiksni kurs EUR/KM zbog primjene Valutnog odbora u BIH (2011.: -).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

22. Nekretnine i oprema

	Građevinski objekti i zemljište '000 KM	Oprema i ostala sredstva '000 KM	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva '000 KM	Investicije u toku '000 KM	Ukupno nekretnine i oprema '000 KM
Nabavna ili izvedena vrijednost					
Stanje na dan 1. januara 2012.	26.640	16.157	1.645	317	44.759
Povećanja	-	-	-	2.004	2.004
Prenosi	27	1.864	-	(1.891)	-
Prodaja i otpisi	(219)	(886)	(5)	-	(1.110)
	=====	=====	=====	=====	=====
Stanje na dan 31. decembra 2012.	26.448	17.135	1.640	430	45.653
	=====	=====	=====	=====	=====
Ispravka vrijednosti					
Stanje na dan 1. januara 2012.	10.866	13.416	1.384	-	25.666
Amortizacija	303	1.892	159	-	2.354
Umanjenje vrijednosti	757	82	80	-	919
Prodaja i otpisi	(238)	(881)	(6)	-	(1.125)
	=====	=====	=====	=====	=====
Stanje na dan 31. decembra 2012.	11.688	14.509	1.617	-	27.814
	=====	=====	=====	=====	=====
Neto knjigovodstvena vrijednost:					
Stanje na dan 1. januara 2012.	15.774	2.741	261	317	19.093
	=====	=====	=====	=====	=====
Stanje na dan 31. decembra 2012.	14.760	2.626	23	430	17.839
	=====	=====	=====	=====	=====

Investicije u toku na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od 430 hiljada KM odnose se na opremu koja još nije stavljena u upotrebu.

Banka je u toku godine, priznala gubitak od omanjenja vrijednost imovine u ukupnom iznosu od 919 hiljada KM. Umanjenje vrijednosti je priznato u bilansu uspjeha kao Umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme.

Tokom godine nije bilo kapitaliziranih troškova posudbe vezanih za stjecanje nekretnina i opreme.

Tokom 2012. godine nekretnine i oprema Banke nisu u zalogu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

22. Nekretnine i oprema (nastavak)

	Građevinski objekti i zemljište '000 KM	Oprema i ostala sredstva '000 KM	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva '000 KM	Investicije u toku '000 KM	Ukupno nekretnine i oprema '000 KM
Nabavna ili izvedena vrijednost					
Stanje na dan 1. januara 2011.	26.653	16.034	1.638	357	44.682
Povećanja	-	-	-	691	691
Prenosi	-	724	7	(731)	-
Prodaja i otpisi	(13)	(601)	-	-	(614)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	26.640	16.157	1.645	317	44.759
Ispravka vrijednosti					
Stanje na dan 1. januara 2011.	10.367	11.098	732	-	22.197
Amortizacija	499	2.857	653	-	4.009
Prodaja i otpisi	-	(539)	(1)	-	(540)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	10.866	13.416	1.384	-	25.666
Neto knjigovodstvena vrijednost:					
Stanje na dan 1. januara 2011.	16.286	4.936	906	357	22.485
Stanje na dan 31. decembra 2011.	15.774	2.741	261	317	19.093

Investicije u toku na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu od 317 hiljada KM odnose se na opremu koja još nije stavljena u upotrebu.

Tokom godine nije bilo kapitaliziranih troškova posudbe vezanih za stjecanje nekretnina i opreme.

Tokom 2011. godine nekretnine i oprema Banke nisu u zalogu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

23. Nematerijalna imovina

	Softver '000 KM	Ostalo '000 KM	Investicije nematerijalne imovine u toku '000 KM	Ukupno nematerijalna imovina '000 KM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2012.	13.593	3.434	15	17.042
Povećanja	-	-	1.468	1.468
Prenosi	201	498	(699)	-
Stanje na dan 31. decembra 2012.	13.794	3.932	784	18.510
Ispravka vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2012.	8.399	3.314	-	11.713
Amortizacija	1.787	335	-	2.122
Otpisi	12	5	-	17
Stanje na dan 31. decembra 2012.	10.198	3.654	-	13.852
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan				
1. januara 2012.	5.194	120	15	5.329
Stanje na dan				
31. decembra 2012.	3.596	278	784	4.658

Investicije nematerijalne imovine u toku na dan 31. decembra 2012. godine u iznosu od 784 hiljada KM odnose se na softver i ostalu nematerijalnu imovinu koja još nisu stavljena u upotrebu.

Tokom 2012. godine nije bilo kapitaliziranih troškova posudbe vezanih za stjecanje softvera.

Na dan 31. decembra 2012. Banka nije imala interno generisane nematerijalne imovine.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

23. Nematerijalna imovina (nastavak)

	Softver '000 KM	Ostalo '000 KM	Investicije nematerijalne imovine u toku '000 KM	Ukupno nematerijalna imovina '000 KM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2011.	12.835	2.948	202	15.985
Povećanja	-	319	738	1.057
Prenosi	758	167	(925)	-
Stanje na dan 31. decembra 2011.	13.593	3.434	15	17.042
Ispravka vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2011.	7.523	2.284	-	9.807
Amortizacija	876	1.030	-	1.906
Stanje na dan 31. decembra 2011.	8.399	3.314	-	11.713
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan				
1. januara 2011.	5.312	664	202	6.178
Stanje na dan				
31. decembra 2011.	5.194	120	15	5.329

Investicije nematerijalne imovine u toku na dan 31. decembra 2011. godine u iznosu od 15 hiljada KM odnose se na softver i ostalu nematerijalnu imovinu koja još nisu stavljena u upotrebu.

Tokom 2011. godine nije bilo kapitaliziranih troškova posudbe vezanih za stjecanje softvera.

Na dan 31. decembra 2011. Banka nije imala interno generisane nematerijalne imovine.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

24. Obračunata kamata i ostala aktiva

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Nedospjela kamata	498	490
Potraživanja za naknadu u domaćoj valuti	117	115
Ostala potraživanja	5.821	4.813
Ispravka vrijednosti	(843)	(844)
Ukupno obračunata kamata i ostala aktiva	5.593	4.574

Kretanje umanjenja vrijednosti ostale aktive:

	Ukupno '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2011.	802
Neto gubitak priznat u bilansu uspjeha (bilješka 14)	26
Otpisi i prenosi	16
Stanje na dan 31. decembra 2011.	844
Neto dobitak priznat u bilansu uspjeha (bilješka 14)	(1)
Otpisi i prenosi	-
Stanje na dan 31. decembra 2012.	843

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

25. Depoziti i krediti od banaka

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Depoziti po viđenju		
- u KM	40	12
- u stranoj valuti	1	17
	<u>41</u>	<u>29</u>
Oročeni depoziti		
- u KM	37.960	38.080
- u stranoj valuti	211.230	132.214
	<u>249.190</u>	<u>170.294</u>
Ukupno depoziti	<u>249.231</u>	<u>170.323</u>
Uzeti krediti		
- Fond za italijansko učešće u stabilizaciji, rekonstrukciji i razvoju Balkana -"MCI Fond"	760	817
- Evropska investiciona banka	39.408	23.547
	<u>40.168</u>	<u>24.364</u>
Ukupno uzeti krediti	<u>40.168</u>	<u>24.364</u>
Ukupno depoziti i krediti od banaka	<u>289.399</u>	<u>194.687</u>

Unutar depozita i kredita od banaka iznos od 249.179 hiljada KM (2011.: 170.214 hiljada KM) odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih lica.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

26. Depoziti i krediti od komitenata

	2012.	2011.
	'000 KM	'000 KM
Pravna lica i preduzetnici		
Depoziti po viđenju		
- u KM	124.050	109.031
- u stranoj valuti	46.564	21.288
	170.614	130.319
Oročeni depoziti		
- u KM	6.689	5.276
- sa valutnom klauzulom	28.314	12.592
- u stranoj valuti	12.281	9.805
	47.284	27.673
Ukupno depoziti pravnih lica i preduzetnika	217.898	157.992
Fizička lica		
Depoziti po viđenju		
- u KM	69.321	78.580
- u stranoj valuti	42.178	28.426
	111.499	107.006
Oročeni depoziti		
- u KM	10.321	9.168
- sa valutnom klauzulom	11	-
- u stranoj valuti	71.400	63.962
	81.732	73.130
Ukupno depoziti fizičkih lica	193.231	180.136
Ukupno depoziti	411.129	338.128
Uzeti krediti od komitenata		
- IRB RS Fond stanovanja Republike Srpske	30.537	29.808
- IRB RS Fond za razvoj istočnog dijela RS	8.314	6.445
- IRB RS Fond za razvoj i zapošljavanje RS	20.339	23.200
- IRB RS Sredstva Svjetske banke	2.707	-
- Green for Growth Fund (GGF) Amsterdam	9.779	-
Ukupno uzeti krediti od komitenata	71.676	59.453
Ukupno depoziti i krediti od komitenata	482.805	397.581

Unutar depozita i kredita od komitenata 360 hiljada KM (2011.: 513 hiljada KM) odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih lica.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

27. Obračunata kamata i ostale obaveze

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Obračunata kamata	2.777	1.837
Obaveze prema zaposlenim	1.343	780
Obaveze prema dobavljačima	2.340	2.278
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	959	527
Rezervisanja za jubilarne nagrade	198	198
Obaveza za uplaćeni neupisani kapital (bilješka 38)	15.000	-
Ostale obaveze	1.927	4.244
	24.544	9.864

Kretanje rezervisanja:

	Vanbilansne i potencijalne obaveze '000 KM	Jubilarne nagrade '000 KM	Ukupno '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2011.	570	143	713
Neto (dobitak) / gubitak priznat u bilansu uspjeha	(43)	32	(11)
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	-	23	23
	527	198	725
Neto gubitak priznat u bilansu uspjeha	432	-	432
	959	198	1.157

Gubitak/dobitak po osnovu rezervisanja za vanbilansnu izloženost priznaje se kroz neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike (bilješka 14) dok se gubitak/dobitak po osnovu jubilarnih nagrada priznaje kroz troškove zaposlenih (bilješka 12) u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

28. Rezervisanja za obaveze i troškove

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Rezervisanja za otpremnine	234	517
Rezervisanja za sudske sporove	1.239	1.080
	1.473	1.597

Kretanje rezervisanja za obaveze i troškove

	Sudski sporovi '000 KM	Otpremnine '000 KM	Ukupno '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2011.	1.205	472	1.677
Neto gubitak priznat u bilansu uspjeha (bilješka 15)	-	45	45
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(125)	-	(125)
Stanje na dan 31. decembra 2011.	1.080	517	1.597
Neto gubitak priznat u bilansu spjeha (bilješka 15)	333	-	333
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(174)	(283)	(457)
Stanje na dan 31. decembra 2012.	1.239	234	1.473

29. Odložena poreska imovina i obaveza

Neto odložena poreska obaveza

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po bilansnoj metodi korištenjem zakonske porezne stope od 10 % (2011.: 10%). Promjene privremenih razlika i dijelova odložene poreske obaveze u kapitalu i rezervama odnosno bilansu uspjeha su prikazani kako slijedi:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Odložena poreska imovina		
Rezerva fer vrijednosti	19	19
Odložena poreska obaveza		
Rezerva fer vrijednosti	-	(3)
Rezerve	(243)	(244)
Neto odložena poreska obaveza	(224)	(228)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

29. Odložena poreska imovina i obaveza (nastavak)

Kretanje u odloženog poreza je kako slijedi:

	Odložena poreska imovina	Odložena poreska obaveza	Neto odložena poreska obaveza
	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Stanje na dan 1. januara 2011.	2	(355)	(353)
Ukidanje odložene poreske obaveze po osnovu razlike u stopama amortizacije kroz bilans uspjeha (bilješka 16a)	-	111	111
Promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju priznate u kapitalu i rezervama	17	(3)	14
Stanje na dan 31. decembra 2011.	19	(247)	(228)
Stanje na dan 1. januara 2012.	19	(247)	(228)
Smanjenje odgođene poreske obaveze	-	(3)	(3)
Promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju priznate u kapitalu i rezervama	-	7	7
Stanje na dan 31. decembra 2012.	19	(243)	(224)

30. Akcionarski kapital

	Redovne akcije '000 KM
Stanje na dan 1. januara 2011.	62.054
Povećanje akcionarskog kapitala putem 8. emisije akcija privatnom ponudom	20.001
Stanje na dan 31. decembra 2011.	82.055
Stanje na dan 31. decembra 2012.	82.055
Nominalna vrijednost (KM)	700
Broj akcija	117.221

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

30. Akcionarski kapital (nastavak)

Akcionare Banke na dan 31. decembra 2012. godine čine 77 domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica. Na datum izvještaja samo jedan akcionar ima više od 1% akcija:

	% učešća
UniCredit Bank Austria AG, Beč	97,85%
Ostali	2,15%
	100,00%

Krajnji vlasnik Banke je UniCredit S.p.A., italijanska banka sa sjedištem u Milanu.

Niko od članova Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave na dan 31. decembra 2012. godine ne posjeduje akcije Banke.

31. Zarada po akciji

	2012.	2011.
Ukupan broj akcija	117.221	117.221
Prosječan ponderisani broj akcija	117.221	102.935
Neto dobit u 000 KM	13.840	8.201
Obična i razrijeđena zarada po akciji u KM	118,07	79,67

32. Potencijalne i preuzete obaveze

	2012.	2011.
	'000 KM	'000 KM
Činidbene garancije:		
- u KM	16.881	14.484
- u stranoj valuti	9.861	967
Ostale garancije:		
- u KM	8.494	6.721
- u stranoj valuti	3.858	2.725
Potencijalne obaveze po osnovu nepovučenih kredita i garancija:		
- u KM	59.253	36.156
- u stranoj valuti	25.020	13.961
Akreditivi u stranoj valuti	372	372
Ostala jemstva	2.900	-
Ukupno	126.639	75.386

Na dan 31. decembra 2012. godine, rezervacija za potencijalne gubitke za preuzete potencijalne obaveze iznosila je 959 hiljada KM (2011.: 527 hiljada KM). Kretanje u rezervaciji prikazano je u bilješci 27.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Transakcije sa povezanim licima

Banka smatra da su joj direktno povezana lica većinski akcionar i njegova povezana lica; članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo visoko rukovodstvo Banke (zajedno „ključno rukovodstvo“); članovi porodice užeg rukovodstva te pravna lica koja su pod kontrolom ili značajnim uticajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih porodica.

Transakcije s povezanim licima su dio redovnog poslovanja Banke.

Iznosi imovine i obaveza sa članicama UniCredit Grupe su kako slijedi:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Imovina:		
<i>Devizni računi po viđenju:</i>		
- Unicredit Bank Austria AG, Beč	1.689	588
- Unicredit bank Srbija A.D., Beograd	19	2
- Zagrebačka banka d.d., Zagreb	1.148	345
- Hypo Vereinsbank AG – (HVB), Minhen	48.997	1.003
- Unicredito Italiano SpA, Milano	3.134	103
- UniCredit Bank d.d., Mostar	27	2
	55.014	2.043
<i>Kratkoročno oročeni depoziti:</i>		
- Unicredit Bank Austria AG, Beč	19.558	34.917
- UniCredit Bank d.d., Mostar	2.900	-
	22.458	34.917
Ukupno imovina	77.472	36.960
Obaveze:		
<i>Kratkoročni depoziti:</i>		
- Unicredit Bank Austria AG, Beč	211.241	132.214
- UniCredit Bank d.d., Mostar	37.938	38.000
Uplaćena sredstva za kupovinu akcija		
- Unicredit Bank Austria AG, Beč	15.000	-
<i>Obaveze za izvršene usluge</i>		
- UBIS (Unicredit Business Integrated Solutions), Beč	66	-
- UniCredit Bank d.d., Mostar	68	-
- Zagrebačka banka d.d., Zagreb	32	-
Ukupno obaveze	264.345	170.214
Neto obaveze	(186.873)	(133.254)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

Iznosi prihoda i troškova sa povezanim licima su kako slijedi:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Pozicije uključene u bilans uspjeha:		
Prihodi od kamata:		
- Unicredit Bank Austria AG, Beč	100	167
- UniCredit Bank d.d., Mostar	25	6
Ukupno prihodi od kamata	125	173
Prihodi po osnovu naknada i provizija:		
- Unicredit Bank Austria AG, Beč	42	69
- UniCredit Bank d.d., Mostar	11	-
Ukupno prihodi po osnovu naknada i provizija	53	69
Rashodi od kamata:		
- Unicredit Bank Austria AG, Beč	1.925	1.498
- UniCredit Bank d.d., Mostar	436	481
- ZAO UniCredit Bank, Moskva	136	-
Ukupno rashodi od kamata	2.497	1.979
Rashodi po osnovu naknada i provizija:		
- Unicredit Bank Austria AG, Beč	8	71
- Unicredito Italiano SPA, Milano	3	2
- Zagrebačka banka d.d., Zagreb	88	2
- UniCredit Bank d.d., Mostar	39	41
Ukupno rashodi po osnovu naknada i provizija	138	116
Troškovi održavanja softvera:		
- BTS – Banking Transaction services s.r.o., Prag	59	75
- UBIS, Beč (ranije: UGIS;WAVE, BAGIS)	1.400	1.400
- UniCredit Bank d.d., Mostar	235	-
Ukupno troškovi održavanja softvera	1.694	1.475
Neto troškovi	(4.151)	(3.328)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

33. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

Plate i naknade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Uprave i ostalom ključnom rukovodstvu su kako slijedi:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Nadzorni odbor	-	-
Uprava		
- Bruto plate	647	554
- Bonusi	77	-
Ukupno Uprava	724	554
Ostalo ključno rukovodstvo		
- Bruto plate	801	1.094
- Bonusi	123	-
Ukupno ostalo ključno rukovodstvo	924	1.094
Ukupno Uprava i ključno rukovodstvo	1.648	1.648

Kredit i depoziti, te prihodi i rashodi po kreditima i depozitima članova Nadzornog odbora, Uprave i ostalog ključnog rukovodstva su kako slijedi:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Nadzorni odbor	-	-
Uprava		
- Krediti na dan 31. decembra	12	-
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	-	-
- Depoziti na dan 31. decembra	121	92
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	1	2
Ostalo ključno rukovodstvo		
- Krediti na dan 31. decembra	638	689
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	45	48
- Depoziti na dan 31. decembra	239	421
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	3	4
Ukupno ključno rukovodstvo		
- <i>Kredit na dan 31. decembra</i>	650	689
- <i>Kamatni prihod za godinu</i>	45	48
- <i>Depoziti na dan 31. decembra</i>	360	513
- <i>Kamatni rashod za godinu</i>	4	6

U ostalo ključno rukovodstvo uključeno je 14 radnika Banke (2011.: 21 radnik Banke).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima provodi se kroz sistem strategija, politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu sa promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti zasnovanim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda UniCredit Grupe („Grupa“) u pogledu upravljanja rizicima. Na nivou Grupe djeluje cjelokupan sistem upravljanja rizicima zasnovan na definisanom apetitu za rizik, strategijama rizika i operativnim politikama i procedurama te postavljenim limitima rizika.

Nadzorni odbor i Uprava Banke propisuje načela cjelokupnog upravljanja rizicima, te donose strategije rizika i interne akte koji pokrivaju to područje poslovanja. Banka zbog zahtjeva Grupe ima implementiran standardni pristup međunarodnom standardu Basel II, i to putem IT platforme, koja je usklađena sa zahtjevima tog standarda.

Upravljanje rizicima organizovano je kroz organizacione jedinice, a koje su u nadležnosti Glavnog direktora upravljanja rizicima:

1. Odobravanje kreditnog rizika odgovorno između ostalog i za sprečavanje kreditnih prevara
2. Monitoring kreditnog rizika
3. Upravljanje specijalnim plasmanima
4. Kontroling rizika s funkcijom upravljanja instrumentima osiguranja
5. Upravljanje tržišnim rizicima
6. Upravljanje operativnim rizicima

U okviru Upravljanja specijalnim plasmanima egzistiraju tri odjeljenja: Restrukturiranje, Upravljanje lošim plasmanima i Centar za naplatu potraživanja Maloprodaje.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su kreditni rizik, tržišni rizici i operativni rizik.

34.1. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji se može definisati kao mogućnost da dužnik ne ispunji svoje obaveze po ugovorima o kreditiranju, što rezultira finansijskim gubitkom za Banku. Preuzimanje kreditnog rizika regulisano je specifičnim pravilima i principima koja je definisala Grupa za područja kreditnih strategija, politika, razvoja modela, koncentracije rizika, uvođenja novih proizvoda, monitoringa i izvještavanja. Izloženošću kreditnom riziku se upravlja u skladu sa važećim strategijama i politikama Banke, kao i drugim internim aktima propisanim od strane Nadzornog odbora i Uprave Banke. Strategijama kreditnog rizika definisani su glavni strateški ciljevi, te određeni limiti u preuzimanju kreditnog rizika u poslovanju sa svim segmentima klijenata.

Opšti principi i pravila upravljanja kreditnim rizikom utvrdila je Grupa Opštom kreditnom politikom, a Banka ih primjenjuje u svom poslovanju u skladu sa zahtjevima regulatora i grupnim standardima i najboljom praksom. Opšta pravila i principi detaljnije su definisani određenim specijalnim kreditnim politikama.

a) Mjerenje kreditnog rizika

U mjerenju kreditnih rizika uglavnom su zastupljeni sljedeći faktori: rizik gubitka koji proizilazi iz nesolventnosti dužnika i rizik gubitka koji proizilazi iz promjene ocjene rizičnosti klijenta. Faktori koji se uzimaju su i ukupna kreditna izloženosti koja uključuje bilansne i vanbilansne pozicije Banke, te kvalitet i vrijednost instrumenata obezbjeđenja.

Kreditni rizik se mjeri na nivou pojedinog korisnika kredita/transakcije i na nivou ukupnog portfolia.

Banka uz podršku Grupe razvija i uspostavlja i sistem mjerenja kreditnog rizika na portfolio osnovi primjenjujući Basel II osnovne parametre kreditnog rizika za kalkulaciju očekivanog gubitka iz kreditnog portfolia, te kalkulaciju internih kapitalnih zahtjeva za pokriće potencijalnih gubitaka zbog kreditnog rizika na osnovu obračuna kreditnog VaR-a („Value at Risk“). Kreditni VaR kao mjera ekonomskog/internog kapitala takođe je i osnovni input za definisanje kreditnih strategija, analizu kreditnih limita i koncentracije rizika.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

a) Mjerenje kreditnog rizika (nastavak)

Uspostavljeni sistem izvještavanja analizira glavne pokretače i komponente kreditnog rizika i njihovu dinamiku kako bi se po potrebi i na vrijeme preduzele korektivne aktivnosti. Izvještaji sadrže informacije o promjenama u veličini i kvalitetu kreditnog portfolia na nivou segmenta klijenata i za Banku.

b) Politike kontrole rizika

Banka upravlja, ograničava i kontroliše koncentracije kreditnog rizika gdje god je takav rizik utvrđen, a posebno u pogledu pojedinih klijenata i/ili grupa, te industrijskim sektorima.

Banka uspostavlja nivo kreditnog rizika koji preuzima postavljanjem ograničenja na iznos rizika prihvaćenog u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupe, odnosno industrijske sektore. Takvi rizici prate se na redovnom mjesečnom nivou kroz Izvještaj o iskorištenosti limita, a o čemu se izvještava Kreditni odbor Banke.

Kreditni odbor, Uprava te Nadzorni odbor Banke redovno se informišu i o svim značajnim promjenama u iznosu i kvalitetu portfolia.

Kreditnim rizikom takođe se upravlja i redovnom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih zajmoprimaca u podmirivanju obaveza otplate glavnice i kamate, te promjenom kreditnih limita gdje je potrebno.

Banka, u cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju ima uspostavljen sistem s politikama za definisanje, procjenu i tretman kolaterala koji služi za osiguranje naplate potraživanja, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima prihvatljiv kolateral. Prihvatljiv kolateral predstavlja zalog koji ima poznato aktivno tržište i stabilne cijene čija je vrijednost zadovoljavajuća u odnosu na potraživanja Banke i koji je dovoljan da zaštiti Banku od mogućeg gubitka glavnice, kamata, naknade i troškova naplate.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke

	2012. ‘000 KM	2011. ‘000 KM
Bilansna aktiva		
Sredstva kod Centralne banke –žiro račun (bilješka 17)	34.570	10.024
Obavezna rezerva kod Centralne banke (bilješka 18)	36.854	32.216
Kreditni i plasmani bankama (bilješka 19)	135.765	38.128
Kreditni komitentima - pravna lica (bilješka 20)	320.437	250.542
Kreditni komitentima - fizička lica (bilješka 20)	289.958	286.584
Obračunata kamata (bilješka 20)	1.370	1.600
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju – dužničke hartije od vrijednosti (bilješka 21 a))	55.354	47.232
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća (bilješka 21 b))	170	200
Ostala aktiva (bilješka 24)	5.593	4.574
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	880.071	671.100
Vanbilansna aktiva (bilješka 32)		
Garancije i druga jemstva	42.366	25.269
Odobrena prekoračenja, okvirni krediti i garancije	84.273	50.117
Ukupna vanbilansna aktiva izložena kreditnom riziku	126.639	75.386
Stanje na dan 31. decembra	1.006.710	746.486

Tabela predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku Banke na dan 31. decembra 2012. i 31. decembra 2011., bez uzimanja u obzir zaloga ili drugih instrumenata osiguranja kredita. Za bilansnu imovinu, iskazane izloženosti su bazirane na neto knjigovodstvenim vrijednostima. Kako je prikazano u gornjoj tabeli, 60,6% ukupne maksimalne izloženosti potiče od kredita klijentima (2011.: 71,9%), a 13,5% potiče od kredita bankama (2011.: 5,1 %). Uprava je uvjerena u sposobnost da nastavi kontrolisati i održavati izloženost kreditnom riziku.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

Banka uzima kolaterale za kredite i potraživanja u obliku hipoteke nad nekretninama te drugim osiguranjima nad imovinom i garancijama. Inicijalne procjene vrijednosti kolaterala, odnosno nekretnina, se rade već prilikom odobravanja kreditnog zahtjeva, odnosno sastavni su dio procesa odobravanja kreditnih zahtjeva klijenata. Ponovne procjene se rade u skladu s definisanim principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima. Kolaterali se ne koriste u slučaju kredita i avansa od banaka te finansijske imovine raspoložive za prodaju.

U vidu uticaja opšte finansijske i ekonomske krize, postoje značajne neizvjesnosti vezano uz fer tržišnu vrijednost takvog kolaterala, zajedno s vremenom koje je potrebno kako bi se realizovale prodaje.

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja

Umanjenje vrijednosti i politike umanjenja vrijednosti

Banka sa svakim datumom izvještavanja provjerava da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti finansijske imovine kao što je prethodno objašnjeno u bilješci 3.6.

U svrhu određivanja umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja Banka razlikuje tri pristupa:

- Krediti koji se pojedinačno procjenjuju
- Krediti koji se procjenjuju na grupnoj osnovi
- Krediti koji se procjenjuju na portfolio osnovi („IBNR“)

Kredit koji se pojedinačno procjenjuju

Individualno značajni krediti se procjenjuju pojedinačno kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti tj. faktori koji mogu uticati na sposobnosti i spremnosti svakog pojedinačnog dužnika da ispuni svoju obavezu prema Banci su kako slijedi:

- nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice
- nepoštovanje uslova ugovora
- pokretanje stečajnog postupka
- konkretne informacije o poteškoćama u poslovanju (npr. izražene u nedovoljnoj likvidnosti klijenta)
- značajne promjene u klijentovom tržišnom okruženju
- globalna ekonomska situacija.

Kredit koji se procjenjuju na grupnoj osnovi

U svrhu procjene umanjenja vrijednosti kredita koji nisu pojedinačno značajni, krediti se grupišu na bazi sličnih karakteristika kreditnog rizika, tj. na bazi dana kašnjenja, strukturi kolaterala, namjeni i slično te se u skladu s tim kreiraju umanjenja vrijednosti.

Kredit koji se procjenjuju na portfolio osnovi („IBNR“)

Banka takođe priznaje umanjenje vrijednosti za gubitke koji su nastali ali još nisu prijavljeni („IBNR“). IBNR se obračunava za grupe finansijske imovine sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika, te se razmatra na portfolio osnovi primjenom parametara kreditnog rizika (vjerovatnoće neizvršavanja obaveza, gubitka za dato potraživanje, iznosa koji Banka potražuje u slučaju neizvršavanja obaveza) utvrđenih Basel-om II i usklađenih s MSFI zahtjevima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditni portfolio dijeli u sljedeće grupe:

- Prihodujući krediti – nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti
- Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti
- Neprihodujući krediti za koje je priznato umanjenje vrijednosti.

Analiza kreditnog portfolia u skladu sa navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

	2012.			2011.		
	'000 KM		%	'000 KM		%
	Kreditni	Rezervisanja		Kreditni	Rezervisanja	
Prihodujući i dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti						
- krediti pravnim licima	288.160	2.550	0,9%	220.559	1.385	0,6%
- krediti fizičkim licima	293.862	7.274	2,5%	290.735	7.184	2,5%
Neprihodujući krediti						
- krediti pravnim licima	57.836	23.009	39,8%	53.651	22.283	41,5%
- krediti fizičkim licima	18.191	14.821	81,5%	16.841	13.808	82,0%
Ukupno krediti	658.049	47.654	7,2%	581.786	44.660	7,7%

Pokrivenost neprihodujućeg portfolia rezervisanjima iznosi 49,8% (2011.:51,2%).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

U nastavku se nalazi analiza bruto i neto (neto od rezervisanja za umanjenje vrijednosti) kredita i potraživanja od komitenata:

	2012.	2011.
	'000 KM	'000 KM
Pravna lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	284.962	218.814
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	3.198	1.745
Neprihodujući krediti (kreditni umanjenje vrijednosti)	57.836	53.651
Bruto izloženost	345.996	274.210
Umanjeno za rezervisanja za umanjenje vrijednosti:		
- Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR) te pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	(25.559)	(23.668)
Neto izloženost	320.437	250.542
	2012.	2011.
	'000 KM	'000 KM
Fizička lica		
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti	293.802	290.707
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti	60	28
Neprihodujući krediti (kreditni umanjenje vrijednosti)	18.191	16.841
Bruto izloženost	312.053	307.576
Umanjeno za rezervisanja za umanjenje vrijednosti:		
- Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR) te pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	(22.095)	(20.992)
Neto izloženost	289.958	286.584
Ukupna bruto izloženost	658.049	581.786
Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR)	(9.824)	(8.569)
Pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti	(37.830)	(36.091)
Neto izloženost	610.395	537.126

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

a) Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti

Kvalitet portfolia kredita klijentima koji nisu dospjeli niti im je vrijednost umanjena može se procijeniti na osnovu internog standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti nedospjelih kredita neumanjene vrijednosti prema vrsti klijenta je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima			Ukupno	Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima		Veliki	Srednji	Mali	Ukupno
2012.	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Standardno praćenje	213.738	61.626	18.438	293.802	204.897	49.245	30.820	284.962
2011.								
Standardno praćenje	212.507	60.389	17.811	290.707	125.896	47.799	45.119	218.814

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

b) Dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjene vrijednosti

Za kredite i potraživanja od komitenata s kašnjenjem do 90 dana ne smatra se da im je umanjena vrijednost, osim ukoliko ne postoje druge informacije koje ukazuju na suprotno. Dodatno, određene izloženosti koje kasne više od 90 dana također se ne smatra da im je umanjena vrijednost. Bruto iznos dospjelih kredita i potraživanja od komitenata koja su dospjela, neumanjene vrijednosti su kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno
2012.	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Dospjelo do 30 dana	19	-	-	19	-	377	83	460
Dospjelo od 30 - 60 dana	22	-	-	22	100	-	-	100
Dospjelo od 60 - 90 dana	19	-	-	19	-	215	-	215
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	2.309	114	2.423
Ukupno	60	-	-	60	100	2.901	197	3.198
Vrijednost zaloga	1	-	-	1	-	2.357	113	2.470
2011.								
Dospjelo do 30 dana	13	-	-	13	1.000	295	30	1.325
Dospjelo od 30 - 60 dana	11	-	-	11	-	150	17	167
Dospjelo od 60 - 90 dana	4	-	-	4	-	100	-	100
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	101	-	52	153
Ukupno	28	-	-	28	1.101	545	99	1.745
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	1.101	485	18	1.604

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjena vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

c) Neprihodujući krediti umanjene vrijednosti

Podjela kredita od komitenata kojima je umanjena vrijednost zajedno sa alociranom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, je kako slijedi:

	Kreditni fizički licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Veliki	Srednji	Mali	Ukupno
2012.	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Neprihodujući krediti	14.401	1.769	2.021	18.191	6.568	27.651	23.617	57.836
Vrijednost zaloga	1.995	1.667	-	3.662	6.324	27.843	18.192	52.359
2011.								
Neprihodujući krediti	13.382	1.641	1.818	16.841	6.872	24.445	22.334	53.651
Vrijednost zaloga	1.755	1.450	-	3.205	6.872	22.510	13.748	43.130

Podaci prikazani u navedenoj tabeli iskazani su u bruto iznosu.

Na dan 31. decembra 2012. godine, imovina stečena za loše kredite iznosila je 174 hiljade KM (2011.: 174 hiljade KM), koja je evidentirana vanbilansno.

d) Restrukturirani krediti i potraživanja

Tokom godine Banka je restruktuirala određene kredite komitentima, s ciljem poboljšanja njihove krajnje naplativosti. Restruktuiranje se uglavnom provodi zbog pogoršanja ili sprečavanja daljnjeg pogoršanja finansijske pozicije klijenata na osnovu analize mogućnosti uspješnog restruktuiranja sa ciljem otklanjanja poteškoća u poslovanju klijenta u definisanom roku i povrata klijenta u „performing“ portfolio. U svim slučajevima restruktuiranih kredita gdje je analiza očekivanih novčanih tokova rezultirala gubitkom, Banka je provela umanjene vrijednosti kredita.

Restrukturirani krediti koji bi inače bili u kašnjenju ili umanjeni na dan 31. decembra 2012. iznosili su ukupno 26.801 hiljada KM (2011.: 27.176 hiljada KM).

	2012.	2011.
	'000 KM	'000 KM
Restrukturirani krediti	26.801	27.176
Kreditni portfolio	658.049	581.786
Restrukturirani krediti iskazani kao % kreditnog portfolia	4,1%	4,7%

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti

Naredna tabela prikazuje analizu sredstava i obaveza prema odgovarajućoj dospelosti na osnovu preostalog perioda od datuma bilansa stanja do ugovorenog datuma dospeljeća. Dospelost sredstava i obaveza i mogućnost reprogramiranja kamatonosnih obaveza na dan njihovog dospeljeća, uz prihvatljive troškove, su značajni faktori za ocjenu likvidnosti Banke i njenu izloženost rizicima od promjene kamatnih stopa i deviznih kurseva. Preostali period dospeljeća sredstava i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2012. te 31. decembra 2011. godine je sljedeći:

2012.	Do mjesec dana '000 KM	Od 1 do 3 mjeseca '000 KM	Od 3 do 12 mjeseci '000 KM	Od 1 do 5 godina '000 KM	Preko 5 godina '000 KM	Ukupno '000 KM
Imovina						
Novčane rezerve	47.177	-	-	-	-	47.177
Obavezna rezerva kod Centralne banke	36.854	-	-	-	-	36.854
Kredit i potraživanja od banaka	132.865	-	2.900	-	-	135.765
Kredit i potraživanja od komitenata	95.836	31.717	87.073	238.517	154.712	607.855
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	45.829	-	9.516	6	377	55.728
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	-	-	64	106	-	170
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	17.839	17.839
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	4.658	4.658
Obračunata kamata i ostala aktiva	2.708	1.292	1.593	-	-	5.593
Odloženo poresko sredstvo	-	-	19	-	-	19
Ukupno imovina	361.269	33.009	101.165	238.629	177.586	911.658
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	142.877	15.133	56.743	59.906	14.740	289.399
Depoziti i krediti od komitenata	289.075	10.234	62.633	91.602	29.261	482.805
Obračunata kamata i ostale obaveze	3.727	669	4.327	748	15.073	24.544
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	234	-	1.239	-	1.473
Obaveza poreza na dobit	-	354	-	-	-	354
Odložena poreska obaveza	-	-	-	243	-	243
Kapital i rezerve	-	-	-	-	112.840	112.840
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	435.679	26.624	123.703	153.738	171.914	911.658
Neusklađenost ročne strukture	(74.410)	6.385	(22.538)	84.891	5.672	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
2011.	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Imovina						
Novčane rezerve	22.012	-	-	-	-	22.012
Obavezna rezerva kod Centralne banke	32.216	-	-	-	-	32.216
Kredit i potraživanja od banaka	38.128	-	-	-	-	38.128
Kredit i potraživanja od komitenata	84.236	25.117	94.551	220.098	110.458	534.460
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	45.291	-	2.092	228	-	47.611
Finansijska imovina koja se drži do dospijanja	-	-	-	200	-	200
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	19.093	19.093
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	5.329	5.329
Obračunata kamata i ostala aktiva	1.593	1.577	1.404	-	-	4.574
Odloženo poresko sredstvo	-	-	19	-	-	19
Ukupno imovina	223.476	26.694	98.066	220.526	134.880	703.642
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	85.824	45.515	41.805	14.140	7.403	194.687
Depoziti i krediti od komitenata	138.725	30.732	54.878	116.021	57.225	397.581
Obračunata kamata i ostale obaveze	4.354	392	4.135	940	43	9.864
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	517	1.080	-	1.597
Obaveza za porez na dobit	-	735	-	-	-	735
Odložena poreska obaveza	-	-	-	247	-	247
Kapital i rezerve	-	-	8.201	-	90.730	98.931
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	228.903	77.374	109.536	132.428	155.401	703.642
Neusklađenost ročne strukture	(5.427)	(50.680)	(11.470)	88.098	(20.521)	-

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Tržišni rizici proizilaze iz opštih i specifičnih kretanja i promjena određenih tržišnih varijabli (kamatnih stopa, hartija od vrijednosti, valuta) koje mogu uticati na ekonomsku vrijednost portfolia u knjizi trgovanja i u knjizi banke. Banka je izložena tržišnim rizicima uglavnom zbog pozicija i poslovnih aktivnosti u knjizi banke.

Upravljanje izloženošću tržišnim rizicima uključuje aktivnosti vezane za poslovanje Finansijskih tržišta i Upravljanje aktivom i pasivom, a uređeno je kroz sistem internih akata i mrežu definisanih limita i signala upozorenja koji se nadgledaju na dnevnoj bazi. Mjerenje tržišnih rizika zasniva se na VaR („Value at Risk“) metodologiji. VaR je procijenjeni potencijalni prekonoćni gubitak koji nastaje na ukupnoj i pojedinim pozicijama bilansne strukture u definisanom vremenskom periodu, zasnovan na brojnim pretpostavkama promjena tržišnih uslova sa nivoom pouzdanosti od 99%. UniCredit Grupa koristi istorijsku simulaciju volatilnosti kao model procjene koji se bazira na posljednjih 500 opservacija dnevnih povrata. Kvalitet VaR modela kontinuirano se prati retroaktivnim testiranjem. Pored VaR modela Upravljanje tržišnim rizicima koristi i limite otvorene devizne pozicije i kalkulacija baznog boda kao dopunu postavljenim VaR limitima.

Faktori koji su takođe od važnosti za procjenu uticaja tržišnih rizika na portfolio Banke su i stres orijentisani nivoi upozorenja i limiti. Banka provodi testiranja otpornosti na stres unutar Upravljanja rizicima u skladu sa grupnim parametrima za: valutni, kamatni i rizik likvidnosti a rezultati su uključeni u redovne ALCO izvještaje.

Aktivnosti na reviziji limita tržišnih rizika Banka provodi usko sarađujući sa UniCredit Bank Austria AG, Beč. Ove aktivnosti rade se najmanje na godišnjem nivou, a po potrebi i češće u skladu sa poslovnim promjenama nastalim mijenjanjem zakonske regulative, razvojem ciljeva poslovnih strategija kao i ciljanim profilom rizika.

Skup dokumenata sa pravilima za operacije koje se obavljaju od strane Finansijskih tržišta i za Upravljanje tržišnim rizicima je sačinjen u vidu Priručnika Finansijskih tržišta koji je podjeljen u tri dijela (Opšti, Specifični i Organizacioni). Samo dozvoljenim nosiocima rizika je omogućeno da ulaze u rizične pozicije. Odobravanja novih proizvoda Finansijskih tržišta je uspostavljeno uz ulogu Upravljanje rizicima u procesu odlučivanja u kojem Upravljanje rizicima UniCredit Bank Austria AG, Beč daje konačnu saglasnost za implementaciju novih proizvoda.

Pregled ukupne VaR pozicije Banke:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
- prosjek za period	151	48
- maksimalan za period	266	137
- minimalan za period	96	14

Pored implementiranja grupnih tehnika, metoda i modela mjerenja tržišnih rizika Banka kontinuirano radi na unapređenju poslovnih procesa i kvaliteta podataka.

34.3.1. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjene kursa valuta. Izloženost valutnom riziku proizilazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i od strane UniCredit Grupe utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za svu imovinu i obaveze denominovane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

Dnevna kontrola obračuna valutnog rizika u skladu sa smjericama UniCredit Grupe prema utvrđenim pravilima praćenja kretanja kroz konverzijske račune po pojedinim valutama je u domenu Upravljanja tržišnim rizicima.

Banka svoje poslovne aktivnosti nastoji usmjeravati u cilju minimiziranja neusklađenosti između imovine i obaveza denominovanih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, održavajući dnevno poslovanje u granicama postavljenih limita. Ovi limiti su opisani (uključujući njihovo izračunavanje i procedure) u Opštem dijelu Pravilnika finansijskih tržišta.

Sve osjetljivosti koje proizilaze iz pozicija vezanih za valute su obuhvaćene i opštim dnevnim VaR limitom, koji između ostalih rizika, ograničava i maksimalno dozvoljeni gubitak otvorenih pozicija u stranim valutama.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

Testiranje otpornosti na stres za kategoriju valutnog rizika Banka provodi obuhvatajući apresijacijske i depresijacijske šokove za sve važnije pojedinačne valute i grupe valuta a rezultati su obuhvaćeni redovnim ALCO izvještajima.

Izloženost valutnom riziku prati se dnevno i u skladu sa zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinoj valuti, te u ukupnom iznosu za imovinu i obaveze denominovane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klauzulu. Prema lokalnoj regulativi pokazatelj valutnog rizika je odnos između ukupne otvorene devizne pozicije i kapitala Banke.

U skladu sa odlukom kojom se uređuju minimalni standardi za upravljanje deviznim rizikom, Banka je dužna da odnose između aktive i pasive u svakoj pojedinoj valuti održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 30% njenog kapitala. Banka prema internim propisima rizik izloženosti promjeni kursa stranih valuta mjeri kroz otvorenost pozicija u stranoj valuti u odnosu na limite utvrđene u apsolutnim iznosima.

	2012.	2011.
Pokazatelji valutnog rizika:		
- na dan 31.decembar	0,13 %	16,1%
- maksimalan za period – mjesec decembar	25,5 %	20,5%
- minimalan za period – mjesec decembar	0,13 %	1,7%

Najveći dio poslovanja izlaže Banku riziku promjene kursa EUR-a, ali zbog Currency Board režima kojim je odnos domaće valute i EUR fiksiran, može se smatrati da ne postoji izloženost Banke riziku promjene kursa.

Od rizika izloženosti valutnom riziku u drugim stranim valutama osim EUR Banka se štiti upravljanjem deviznom pozicijom, u okviru strategija upravljanja aktivom i pasivom, na način da se pozicije otvorene kroz poslovanje s klijentima zatvaraju suprotnim transakcijama, tako da se otvorena pozicija Banke svodi na minimum.

Analiza imovine i obaveza iskazanih u deviznim iznosima, sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine, prikazana je u narednoj tabeli:

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

	EUR '000 KM	EUR vezane pozicije '000 KM	USD '000 KM	Ostale valute '000 KM	Ukupno valute '000 KM	KM '000 KM	Ukupno '000 KM
2012.							
Imovina							
Novčane rezerve	2.813	-	292	894	3.999	43.178	47.177
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	36.854	36.854
Kredit i potraživanja od banaka	116.649	-	14.408	1.806	132.863	2.902	135.765
Kredit i potraživanja od komitenata	87.852	296.913	-	-	384.765	223.090	607.855
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	4.945	-	-	4.945	50.783	55.728
Finansijska imovina koja se drži do dospelja	-	-	-	-	-	170	170
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	17.839	17.839
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	4.658	4.658
Obračunata kamata i ostala aktiva	1.497	-	120	17	1.634	3.959	5.593
Odložena poreska imovina	-	-	-	-	-	19	19
Ukupno imovina	208.811	301.858	14.820	2.717	528.206	383.452	911.658
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	251.398	60	1	-	251.459	37.940	289.399
Depoziti i krediti od komitenata	156.183	90.223	17.696	8.322	272.424	210.381	482.805
Obračunata kamata i ostale obaveze	3.061	-	32	36	3.129	21.415	24.544
Rezervisanja za obaveze i troškove	234	-	-	-	234	1.239	1.473
Obaveza poreza na dobit	-	-	-	-	-	354	354
Neto odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	243	243
Kapital i rezerve	3.382	-	-	-	3.382	109.458	112.840
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	414.258	90.283	17.729	8.358	530.628	381.030	911.658
Neto devizna pozicija	(205.447)	211.575	(2.909)	(5.641)	(2.422)	2.422	-

Pad u valutama (osim EUR) u odnosu na KM od 10%, a da pri tom sve ostale varijable ostanu iste, rezultirale bi povećanjem dobiti nakon oporezivanja za 2012. godinu od 855 hiljada KM (2011. godina: povećanje za 439 hiljada KM).

Rast od 10% tih valuta rezultiralo bi smanjenjem dobiti nakon oporezivanja za 2012. godinu od 855 hiljada KM (2011. godina: smanjenje za 439 hiljada KM).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

	EUR '000 KM	EUR vezane pozicije '000 KM	USD '000 KM	Ostale valute '000 KM	Ukupno valute '000 KM	KM '000 KM	Ukupno '000 KM
2011.							
Imovina							
Novčane rezerve	3.191	-	189	1.398	4.778	17.234	22.012
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	32.216	32.216
Kredit i potraživanja od banaka	30.196	-	6.257	1.675	38.128	-	38.128
Kredit i potraživanja od komitenata	111.300	180.892	-	-	292.192	242.268	534.460
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	10	-	-	10	47.601	47.611
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	200	200
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	19.093	19.093
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	5.329	5.329
Obračunata kamata i ostala aktiva	127	-	49	7	183	4.391	4.574
Odložena poreska imovina	-	-	-	-	-	19	19
Ukupno imovina	144.814	180.902	6.495	3.080	335.291	368.351	703.642
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	156.594	80	1	-	156.675	38.012	194.687
Depoziti i krediti od komitenata	122.623	73.235	6.397	7.434	209.689	187.892	397.581
Obračunata kamata i ostale obaveze	1.779	-	112	20	1.911	7.953	9.864
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	1.597	1.597
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	735	735
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	247	247
Kapital i rezerve	3.382	-	-	-	3.382	95.549	98.931
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	284.378	73.315	6.510	7.454	371.657	331.985	703.642
Neto devizna pozicija	(139.564)	107.587	(15)	(4.374)	(36.366)	36.366	-

Devizni kurs

Zvanični kurs primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31.12.2012. i 2011. godine za sljedeće značajnije valute iznosio je:

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
USD	1,483600	1,511577
CHF	1,619065	1,608942
EUR	1,955830	1,955830

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena riziku koji je rezultat uticaja fluktuacije tržišnih kamatnih stopa na finansijsku poziciju Banke i novčane tokove. Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima. Marže kamatnih stopa mogu porasti kao rezultat ovih fluktuacija ali istovremeno mogu biti i smanjene i prouzrokovati gubitke pri neočekivanim fluktuacijama.

Osnovni izvori rizika promjene kamatnih stopa su:

- rizik promjene cijena (repricing risk) koji proizilazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obaveza tokom preostalog perioda do sljedeće promjene kamatne stope (stavke sa fiksnom kamatnom stopom klasifikuju se prema preostalom dospijeću);
- rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa (yield curve risk);
- rizik različite promjene aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (basis risk) instrumenata koji imaju identično dospijeće i izraženi su u identičnoj valuti, ali im se kamatne stope baziraju na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR).

Izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se utvrđenim izvještajima i u skladu sa smjernicama Grupe i u domenu je Upravljanja tržišnim rizicima. Metodologija koja se koristi za procjenu rizika promjene kamatnih stopa bazirana je na GAP analizi vremenskih razlika. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim „korpama“ pokazuju kako dvije strane bilansa stanja drugačije reaguju na promjene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju,
- u slučaju negativne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Rizik se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfolia u slučaju pomaka krive referentnih stopa za 0,01% (1 bazni bod) i limitira se BPV limitom (limit vrijednosti baznog boda) kao mjerom osjetljivosti. BPV limiti se određuju sumarno, po valutama i po vremenskim korpama. BPV limiti dnevne usklađenosti poslovanja su propisani od strane UniCredit Grupe. Kamatni rizik se prati takođe i kroz spomenuti VaR model.

Testiranje otpornosti na stres koje Banka provodi u skladu sa parametrima UniCredit Grupe za kategoriju kamatnog rizika obuhvata scenarija različitih šokova na kamatnim krivama. Šokovi uključuju promjenu nivoa kamatnih stopa (paralelne pomake), rotacije krivih, promjene nagiba krivih i skokove na određenim segmentima kamatnih krivi.

Izloženost kamatnom riziku Banka procjenjuje i na osnovu analiza osjetljivosti neto kamatnog prihoda.

Analiza osjetljivosti

Simulacija se provodi mjerenjem uticaja promjena kamatnih stopa za 1pp na neto kamatni prihod za vremenski period od 12 mjeseci na osnovu istovremenog porasta ili pada kamatnih stopa na sve pozicije u bilansu Banke osjetljive na promjenu kamatnih stopa. Promjena neto kamatnog prihoda usljed promjene kamatnih stopa ne smije preći 10% planiranog neto kamatnog prihoda.

Uzimajući u obzir neusklađenost aktive i pasive u periodima posmatranja: do mjesec dana, 1-3 mjeseca i 3-12 mjeseci, urađena je procjena uticaja promjene kamatne stope od +/-1pp na neto kamatni prihod Banke za 2012. godinu, odnosno za 2011. godinu.

Iz navedenih pretpostavki je procijenjeno da bi smanjenje kamatne stope od 1pp uzrokovalo smanjenje neto kamatnog prihoda za 2012. godinu u iznosu oko 1.471 hiljada KM, u procentima oko 3%. Simulacija uticaja promjena kamatnih stopa na neto kamatne prihode u prethodnoj godini rezultirala je smanjenjem neto kamatnog prihoda u iznosu oko 717 hiljada KM, u procentima 2% .

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Efekti su prezentovani u sljedećoj tabeli:

	2012.	2011.
potencijalno smanjenje neto kamatnog prihoda ('000 KM)	(1.471)	(717)
% smanjenja planiranog neto kamatnog prihoda	(3%)	(2%)

Analiza osjetljivosti ekonomskog kapitala

Banka je krajem 2012. godine unaprijedila metode mjerenja kamatnog rizika analizom osjetljivosti ekonomskog kapitala u skladu sa Grupom i Basel II regulatornim okvirom i rezultat analize je uključen u redovni ALCO izvještaj.

Prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku na dan 31. decembra 2012. te 31. decembra 2011. prikazan je u narednim tabelama.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope

Banka je izložena raznim rizicima, koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Naredna tabela prikazuje procjenu Banke o kamatnom riziku na dan 31. decembra 2012. i 2011. te određenu osjetljivost zarada Banke na kretanje kamatnih stopa što nije nužno indikacija za naredne periode.

Takođe, na zaradu će uticati i ročna struktura imovine i obaveza Banke:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamat onosno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
2012.								
Imovina								
Novčane rezerve	34.570	-	-	-	-	12.607	47.177	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	36.854	-	-	-	-	-	36.854	-
Kredit i potraživanja od banaka	132.865	-	2.900	-	-	-	135.765	-
Kredit i potraživanja od komitenata	166.611	322.506	85.630	18.518	14.590	-	607.855	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	4.935	4.598	45.821	374	55.728	55.354
Finansijska imovina koja se drži do dospeljeća	-	-	-	170	-	-	170	170
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	17.839	17.839	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	4.658	4.658	-
Obračunata kamata i ostala aktiva	-	-	-	-	-	5.593	5.593	-
Odložena poreska imovina	-	-	-	-	-	19	19	-
Ukupno imovina	370.900	322.506	93.465	23.286	60.411	41.090	911.658	55.524
Obaveze								
Depoziti i krediti od banaka	157.877	90.845	39.917	-	-	760	289.399	-
Depoziti i krediti od komitenata	204.947	67.987	45.744	56.021	3.463	104.643	482.805	-
Obračunata kamata i ostale obaveze	-	-	-	-	-	24.544	24.544	-
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	1.473	1.473	-
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	354	354	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	243	243	-
Kapital	-	-	-	-	-	112.840	112.840	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	362.824	158.832	85.661	56.021	3.463	244.857	911.658	-
Kamatna neusklađenost banke	8.076	163.674	7.804	(32.735)	56.948	(203.767)	-	55.524

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamato nosno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
2011.								
Imovina								
Novčane rezerve	10.024	-	-	-	-	11.988	22.012	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	32.216	-	-	-	-	-	32.216	-
Kredit i potraživanja od banaka	37.281	-	-	-	-	847	38.128	38.128
Kredit i potraživanja od komitenata	404.658	7.770	107.919	6.065	8.048	-	534.460	12.318
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	2.086	45.146	379	47.611	47.232
Finansijska imovina koja se drži do dospjeća	-	-	-	200	-	-	200	200
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	19.093	19.093	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	5.329	5.329	-
Obračunata kamata i ostala aktiva	-	-	-	-	-	4.574	4.574	-
Odložena poreska imovina	-	-	-	-	-	19	19	-
Ukupno imovina	484.179	7.770	107.919	8.351	53.194	42.229	703.642	97.878
Obaveze								
Depoziti i krediti od banaka	95.583	57.818	40.448	-	-	838	194.687	112.736
Depoziti i krediti od komitenata	275.863	193	52.809	45.476	5.189	18.051	397.581	61.676
Obračunata kamata i ostale obaveze	-	-	-	-	-	9.864	9.864	-
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	1.597	1.597	-
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	735	735	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	247	247	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	98.931	98.931	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	371.446	58.011	93.257	45.476	5.189	130.263	703.642	174.412
Kamatna neusklađenost banke	112.733	(50.241)	14.662	(37.125)	48.005	(88.034)	-	(76.534)

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje procijenjeni budući novčani tok za kamatonosne obaveze Banke na dan 31. decembra 2012. godine i 31. decembra 2011. godine:

	Do mjesec dana '000 KM	Od 1 do 3 mjeseca '000 KM	Od 3 do 12 mjeseci '000 KM	Od 1 do 5 godina '000 KM	Preko 5 godina '000 KM	Ukupno '000 KM
2012.						
Obaveze						
Transakcioni računi i depoziti banaka	142.891	15.569	56.997	59.904	14.743	290.104
Transakcioni računi i depoziti komitenata	65.830	52.053	110.185	171.237	97.757	497.062
Ostale obaveze	7.452	66	3.158	2.472	17.376	30.524
Ukupno obaveze	216.173	67.688	170.340	233.613	129.876	817.690
2011.						
Transakcioni računi i depoziti banaka	85.935	55.697	33.120	14.139	7.403	196.294
Transakcioni računi i depoziti komitenata	63.567	57.418	75.833	141.583	73.414	411.815
Ostale obaveze	4.354	1.119	4.602	1.765	-	11.840
Ukupno obaveze	153.856	114.234	113.555	157.487	80.817	619.949

b) Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tabeli prikazane su efektivne kamatne stope obračunate kao ponderisani prosjek za period izvještavanja za finansijske instrumente:

	2012. %	2011. %
Novčane rezerve	0,03	0,53
Obavezna rezerva kod Centralne banke	0,03	0,59
Kredit i plasmani bankama	0,20	0,68
Kredit komitentima	7,89	8,56
Dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	6,61	5,27
Transakcioni računi i depoziti banaka	1,16	1,93
Transakcioni računi i depoziti komitenata	1,38	1,57
Uzeti krediti	2,43	2,27

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3.3. Rizik promjene kamatne marže

Banka je u toku 2012. godine unaprijedila i tehnike mjerenja tržišnog rizika u dijelu mjerenja uticaja promjene kamatne marže kod hartija od vrijednosti sa fiksnim prinosom. Rizik promjene cijene obveznica usljed promjene kreditnog rizika emitenta (marže percipirane od strane tržišta) se mjeri i ograničava CPV limitom - limit vrijednosti baznog boda kreditne marže. Ovaj limit je u primjeni od 2013. godine. CPV limit je sličan BPV-u i ograničava rizik promjene neto sadašnje vrijednosti portfolia dužničkih hartija od vrijednosti ukoliko se uticaj promjene kamatne marže pomjeri za 0,01% (1 bazni bod). BPV limit ograničava ukupnu osjetljivost pozicija banke na promjene kamatnih stopa a CPV limit dodatno ograničava ulaganja u obveznice s obzirom na volumen i trajanje.

34.4. Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka zbog neadekvatnih ili loših internih procesa, sistema i procedura kao i zbog propusta u radu zaposlenih ili zbog eksterno uslovljenih događaja. Definicija operativnih rizika obuhvata pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacijski rizik.

Događaji operativnog rizika su događaji proizašli iz neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema odnosno od sistemskih i drugih eksternih događaja: interna ili eksterna prevara, odnosi sa zaposlenim i sigurnost na radnom mjestu, reklamacije klijenata, distribucija proizvoda, kazne i sankcije zbog kršenja regulative, šteta na materijalnoj imovini Banke, prekidi u radu i greške u sistemu i u procesu upravljanja procesima.

U skladu sa pravilima i metodologijom Grupe kao i lokalnom regulativom, Banka je uspostavila i unapređuje sistem upravljanja operativnim rizicima. Sistem obuhvata alate i mehanizme za kontinuirano praćenje šteta koje Banka trpi od operativnih rizika i izloženosti Banke operativnim rizicima, procjene operativnih rizika u procesima i proizvodima, analize scenarija, praćenje ključnih indikatora rizika te definisanje načina za izbjegavanje, kontrolisanje ili prenošenje operativnih rizika na treća lica kao i sistem izvještavanja.

Za evidentiranje podataka o štetama od operativnih rizika, izvještavanje i analizu podataka vezanih za operativne rizike Banka koristi Grupni alat ARGO.

O navedenim procesima i pokazateljima koji čine sistem upravljanja operativnim rizicima vrši se redovno informisanje i izvještavanje rukovodstva Banke i Grupe, te usklađivanje sistema upravljanja operativnim rizicima sa standardima UniCredit Grupe i lokalnom i međunarodnom regulativom.

34.5. Upravljanje kapitalom

Ciljevi upravljanja kapitalom Banke su:

- usklađivanje sa kapitalnim zahtjevima koje određuju regulatori banaka i tržišta kapitala
- održavanje sposobnosti Banke za nastavak daljeg poslovanja kako bi dalje mogla osigurati prinos akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, te
- održavanje snažne kapitalne osnove koja bi mogla podržati razvoj poslovanja.

Banka prati adekvatnost kapitala korištenjem tehnika koje se zasnivaju na propisanoj regulativi ABRS. Minimalni standardi kapitala propisani zakonskim i drugim propisima su: održavanje minimalnog nivoa neto kapitala, održavanje pokazatelja ukupnog neto kapitala i ponderisane rizične aktive po propisanom minimumu od 12%.

Neto kapital Banke, koji služi za obračun stope adekvatnosti kapitala banke, predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke koje između ostalog uključuju i iznos nedostajućih rezervi za umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine u skladu sa regulativom ABRS-a.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni kapital Banke sastoji se od: akcionarskog kapitala (obične akcije), emisione premije, revalorizacionih rezervi na finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, rezervi iz dobiti i zadržane zarade, umanjeno za nematerijalna ulaganja.

Dopunski kapital Banke čine opšte rezerve za pokriće kreditnih gubitaka obračunate po metodologiji ABRS na aktivu Banke klasifikovanu u A kategoriju (dobra aktiva) i obračunata dobit tekuće godine potvrđena od strane eksternog revizora.

Osnovni, dopunski i neto kapital i adekvatnost kapitala obračunati u skladu sa propisima ABRS prikazani su u narednoj tabeli:

	2012. '000 KM	2011. '000 KM
Osnovni kapital Banke		
Obične akcije	82.055	82.055
Emisiona premija	373	373
Rezerve i zadržana zarada	7.284	2.441
Nematerijalna imovina	(4.658)	(5.329)
Ukupno osnovni kapital Banke	85.054	79.540
Dopunski kapital Banke		
Opšte rezerve	13.156	10.630
Revidirana dobit	13.840	8.201
Ukupno dopunski kapital Banke	26.996	18.831
Nedostajuće rezerve po zahtjevu regulatora	(2.719)	(3.423)
Neto kapital	109.331	94.948
Ponderisana rizična aktiva		
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenata	556.182	539.369
Ponderisani operativni rizik	55.943	49.251
Ukupni ponderisani rizici	612.125	588.620
Adekvatnost kapitala	17,6	16,1

Podaci o ukupnim ponderisanim rizicima temelje se na podacima koje Banka dostavlja ABRS te nisu revidirani.

Nedostajuće rezerve po zahtjevu regulatora iskazane u finansijskim izvještajima za 2012. godinu pokriće se iz dobiti ostvarene u toj godini na osnovu odluke nadležnih organa Banke.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

35. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Banka upravlja sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica, vodi ih u vanbilansnoj evidenciji odvojeno od sredstava Banke. Za upravljanje sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica naplaćuje naknadu za te usluge. Prihodi i rashodi po ovim sredstvima knjiže se u korist ili na teret vlasnika, odnosno korisnika.

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica dati su u narednoj tabeli:

	2012.	2011.
	'000 KM	'000 KM
Komisioni plasmani – MCI	731	714

U 2012. godini Banka je ostvarila prihoda od naknada po poslovima u ime i za račun trećih lica u iznosu od 61 hiljadu KM (2011.: nije imala prihoda).

36. Obaveze po ugovorima o poslovnom zakupu

Banka ima preuzete obaveze koje proizlaze iz 32 ugovora o poslovnom zakupu. Ugovori se odnose na poslovni zakup za poslovnice Banke kao i za iznajmljen prostor za ugradnju bankomata.

Buduća minimalna plaćanja zakupnine na osnovu navedenih poslovnih zakupa su kako slijedi:

	2012.	2011.
	'000 KM	'000 KM
Do 1 godine	573	732
Od 1 do 5 godina	1.038	3.550
Preko 5 godina	79	108
	1.690	4.390

37. Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Može se definisati i kao vrijednost po kojoj se može raspolagati aktivom/pasivom, odnosno procijenjena vrijednost neutralizovanja tržišnog rizika koja nastaje iz ove aktive/pasive u odgovarajućem vremenskom okviru.

Pretpostavke korištene u procjeni fer vrijednosti pojedinih finansijskih instrumenata su navedene u nastavku.

Kredit i plasmani komitentima

Fer vrijednost kredita izračunava se na osnovu diskontovanih očekivanih budućih novčanih tokova glavnice i kamate. Očekivani buduću gotovinski tokovi procjenjuju se uzimajući u obzir kreditne rizike i sve pokazatelje umanjavanja vrijednosti koji se određuju u skladu sa relevantnim standardima.

Procijenjene fer vrijednosti kredita odražavaju promjene u kreditnom statusu od kad su krediti odobreni i promjene kamatnih stopa u slučaju kredita koji imaju fiksnu kamatnu stopu. Banka u 2012. godini ima u protivvrijednosti od oko 11,0 miliona KM kredita datih pravnim licima sa fiksnom kamatnom stopom (2011.:13 miliona KM). Pod pretpostavkom da godišnja tržišna kamatna stopa za pravna lica iznosi 7,54% za dugoročne kredite u devizama (2011.: 7,79%), očekivani buduću novčani tokovi kredita s fiksnim kamatnim stopama su diskontovani na sadašnju vrijednost.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

37. Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza (nastavak)

Kredit i plasmani komitentima (nastavak)

Uprava je procijenila fer vrijednost u skladu sa pretpostavkama za navedene kredite pravnih lica te je utvrđeno da je fer vrijednost ovih kredita veća za 478 hiljada KM od knjigovodstvene (2011.: veća za 359 hiljada KM).

U poslovanju s fizičkim licima Banka odobrava kredite uz ugovornu klauzulu o promjenljivosti kamatne stope u skladu s odlukom Banke. Izuzetak su krediti dati fizičkim licima iz kreditne linije Fonda stanovanja koji su sa fiksnom kamatnom stopom. S obzirom da su pomenuti krediti usklađeni sa izvorom finansiranja u pogledu ročne, valutne i kamatne strukture banka ne vrši procjenu fer vrijednosti niti te finansijske imovine niti odgovarajućih obaveza.

Kredit i plasmani bankama

Fer vrijednost plasmana bankama ne odstupa značajno od njihove knjigovodstvene vrijednosti, s obzirom da se radi uglavnom o kratkoročnim depozitima.

Transakcioni računi i depoziti banaka i komitenata

Procijenjena fer vrijednost depozita sa fiksnim dospeljem zasnovana je na diskontovanim gotovinskim tokovima prema trenutno važećim kamatnim stopama za depozite sličnog preostalog dospelja.

Za depozite po viđenju koji nemaju definisano dospelje, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan bilansa.

Vrijednost kratkoročnih odnosa sa deponentima ne uzima se u obzir kod procjene fer vrijednosti.

Pod pretpostavkom da je prosječna tržišna kamatna stopa u domaćoj valuti na dugoročne depozite pravnih lica 3,3% (2011.: 2,9%) i uvažavajući događanja na tržištu, očekivani budući gotovinski tokovi na dugoročne depozite pravnih lica sa fiksnom kamatnom stopom su diskontovani na sadašnju vrijednost.

Na osnovu gornje pretpostavke, Uprava je procijenila fer vrijednost depozita pravnih lica u vrijednosti od 217.139 hiljada KM, što je za 985 hiljada KM manje od knjigovodstvene vrijednosti (2011.: 157.538 hiljada KM što je za 454 hiljade KM manje od knjigovodstvene vrijednosti).

Fer vrijednost depozita fizičkih lica procijenjena je pod pretpostavkom da je prosječna tržišna kamatna stopa za depozite u stranoj valuti na dugoročne depozite fizičkih lica 3,2% (2011.: 3,2%) i uvažavajući događanja na tržištu, očekivani budući gotovinski tokovi na dugoročne depozite fizičkih lica sa fiksnom kamatnom stopom su diskontovani na sadašnju vrijednost.

Na osnovu gornje pretpostavke, Uprava je procijenila fer vrijednost depozita fizičkih lica u vrijednosti od 191.993 hiljade KM, što je za 1.011 hiljada KM manje od knjigovodstvene vrijednosti (2011.: 179.672 hiljade KM što je za 464 hiljade KM manje od knjigovodstvene vrijednosti).

Uzeti krediti

Većina dugoročno uzetih kredita Banke ugovorena je uz varijabilnu kamatnu stopu, te se njihova fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih gotovinskih tokova, diskontovanih po kamatnim stopama na datum bilansa za Banku, za novi kredit sličnog tipa i preostale ročnosti.

Uprava je u skladu sa tim procijenila da ne postoji znatna razlika između knjigovodstvene i fer vrijednosti ovih instrumenata.

Izuzetak je kreditna linija Fonda stanovanja koja je ugovorena sa fiksnom kamatnom stopom, ali uzevši u obzir da su krediti finansirani iz ove kreditne linije takođe plasirani sa fiksnom kamatnom stopom, smatra se da ovdje postoji potpuna usklađenost i nema uticaja promjene kamatne stope, te iz tog razloga Banka nije radila procjenu fer vrijednosti pomenutih obaveza.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

38. Događaji nakon datuma izvještavanja

29. januara 2013. godine Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske, u skladu s člankom 60. Stavak 1 tačka a) Zakona o tržištu hartija od vrijednosti izdala je rješenje kojim se većinskom akcionaru Banke, matičnom društvu UniCredit Bank Austria AG, Beč odobrava dokapitalizacija Banke kroz izdavanje 9. emisije akcija u ukupnom broju od 21.429 akcija nominalnog iznosa 700 maraka po akciji čime je temeljni kapital Banke povećan za 15.000 hiljada KM.

Komisija je navedenim rješenjem obavezala emitenta da najkasnije u roku od jedne godine od upisa akcija u Registar, objavi prospekt za uvrštenje akcija na Banjalučku berzu hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka u skladu sa Zakona o tržištu hartija od vrijednosti.

Sukladno tome, nakon datuma bilansa, iznos od 15.000 KM, koji je uplaćen od strane UniCredit Bank Austria AG, Beč, prije datuma bilansa u novcu kao uplata za novo izdanje dionica te pokazan kao obaveza na taj dan, je transferiran u kapital.